

2026-08-07

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde **2026-08-18 13.00 i kommunkontoret, Pyramiden** för att behandla följande ärenden:

Sammanträdet är öppet för allmänheten från kl. 14.00.

OBS! Tänk på våra allergiker och använd inte starkt doftande sprayer, parfymer eller rakvatten!

Beredningstid

Presentation av skolchef

Kommunchef informerar

Information om Hällefors Bostads AB

Ärenden

- 1 Upprop.
- 2 Val av justerare samt dag för justering, förslag Lars-Göran Zetterlund (C) och Abdelmajid Elmoussaoui (S) eller deras respektive ersättare fredag den 21 augusti kl. 15.00
- 3 Godkännande av kallelse till dagens sammanträde
- 4 Fastställande av dagordning.

Beslutsärenden

- 5 Beslut om att anta vattentjänstplan, dnr KS 26/00214
- 6 Beslut om förändring av pensionsavtalet OPF-KR 26, dnr KS 26/00317

- 7 Beslut om krigsorganisation för Hällefors kommun, dnr KS 26/00396
- 8 Beslut om yttrande över medborgarförslag om lekutrustning i Grythyttans lekpark, dnr KS 26/00229
- 9 Beslut om yttrande över medborgarförslag om omklädningshytt vid Grythyttans badstrand, dnr KS 26/00230
- 10 Beslut om yttrande över medborgarförslag om tillgång till Lindholmstorpet för campare, dnr KS 25/00167
- 11 Valärenden

Informationsärenden

- 12 Information om aktuella remisser, ej bilaga, dnr KS 23/00082
- 13 Information från kommunalförbund, gemensamma nämnder, bolag och BRÅ, ej bilaga, dnr KS 23/00081

Delgivningsärenden, ej bilaga

- 14 A) Brev till kommunstyrelsens ledamöter - Synpunkt gällande fastigheter med enskilt VA, dnr KS 26/00852-1
- B) Elevrådsprotokoll Klockarhagsskolan 7-9 2026-05-19 dnr KS 26/00209
- C) SmåKom månadsbrev juni 2026
- D) Bergslagens överförmyndarnämnd - Protokoll mm 2026-06-10, dnr KS 26/00090-8, 2026-06-25, dnr KS 26/00090-10
- E) Länsstyrelsen – Tillsynsprotokoll – Bergslagens överförmyndarnämnd – 2026 – dnr 18738-2025, dnr KS 26/00651
- F) Protokollsutdrag 2026-06-15 KF § 103 Ansvarsfrihet 2025 för Bergslagens överförmyndarnämnd, dnr KS 26/00749 (kommunfullmäktige Lindesberg)
- G) Protokoll och hälsning från Hopajola årsmöte - maj 2026, dnr KS 26/00733-1
- H) Länsstyrelsen Örebro län - Föreskrift till Örebro läns författningssamling - Länsstyrelsen i Örebro läns föreskrifter om tillfälligt förbud mot fartyg i Stora Lindesjön, Lilla Lindesjön samt Bottenån upp till riksväg 68 den 14 augusti 2026, dnr KS 26/00835-1

- I) Tekniska nämndens protokoll och Bygg- och miljönämnden ärendelista, dnr KS 26/00134-11
- J) SKR cirkulär: 26:25 Missbruk av offentlig ställning, dnr KS 26/00804-1, Folkbildningsrådet - Ny rapport om flernivåfinansieringen av folkbildningen - Diarienummer 26/00361 - Cirkulär studieförbund 26:03, dnr KS 26/00728-1, 26:24 från SKR - Aktuell Ekonomi prel. LSS-utjämning 2027, dnr KS 26/00101-9, 26:23 från SKR - Förändringar i Arbetsidentifikation AID, dnr KS 26/00026-8, 26:20 - Dom - Vilka arbetstagare som ingår i uttryckningsstyrkan inom räddningstjänsten och omfattas av SAP-R, dnr KS 26/00026-7, Folkbildningsrådet - Cirkulär studieförbund 26:02 - dnr 26/00361, dnr KS 26/00656-1
- K) Protokoll Regionalt samverkansråd den 12 juni, dnr KS 26/00412-2

Delegeringsbeslut, ej bilaga

- 15 A) Allmänna utskottet: D.3.15 Besluta om omdisponering av kommunstyrelsens beslutade budgetramar gällande drift- och investeringsramar mellan 200 000–500 000 kronor per verksamhet/ projekt – AU § 45 Beslut om omdisponering av investeringsmedel inom fastighetsförvaltningen, beslutsdatum 2026-06-16, dnr KS 26/00592
- B) Verksamhetschef fastighet och samhällsutveckling Jessica Nilsson: E 1.3 Inhyrning - Hyresavtal Klockarvägen 18, beslutsdatum 2026-06-26, dnr KS 26/00006
- C) Enhetschef försörjningsstödsenheten Fanny Forsell: 1) A.1.3 Söka statsbidrag inom egen verksamhet - Ansökan om statsbidrag-sommarjobb för unga 2026, beslutsdatum 2026-05-29, dnr KS 26/00622, 2) A.4.12 Registerkontroll – Feriearbetare inom verksamheter som berör barn, beslutsdatum under maj månad, 3) C.2.10 Besluta om tjänstledighet 6 månader eller längre, beslutsdatum 2026-04-30
- D) Kultur- och fritidschef Kicki Johansson: 1) F.1.2 Beslut om bidrag och verksamhetsstöd till föreningar, studieförbund och organisationer enligt kommunens riktlinjer – bidrag studieförbund, Bilda, beslutsdatum 2026-06-15, dnr KS 26/00466-1, 2) F.1.2 Beslut om bidrag och verksamhetsstöd till föreningar, studieförbund och organisationer enligt kommunens riktlinjer - Bidrag Studieförbund Studieförbundet, beslutsdatum 2026-06-15, dnr KS 26/00466-3, 3) F.1.2 Beslut om bidrag och verksamhetsstöd till föreningar, studieförbund och organisationer enligt kommunens riktlinjer - Bidrag Studieförbund NBV, beslutsdatum 2026-06-15, dnr KS 26/00466-4, 4) F.1.2 Beslut om bidrag och verksamhetsstöd till föreningar, studieförbund och organisationer enligt kommunens riktlinjer - Bidrag Studieförbund Folkuniversitetet, beslutsdatum 2026-06-15, dnr KS 26/0466-5, 5) F.1.2 Beslut om bidrag och verksamhetsstöd till föreningar, studieförbund och organisationer

enligt kommunens riktlinjer - Bidrag Studieförbund ABF, beslutsdatum 2026-06-15, dnr KS 26/00466-6, 6) F.1.2 Beslut om bidrag och verksamhetsstöd till föreningar, studieförbund och organisationer enligt kommunens riktlinjer - Bidrag Studieförbund Vuxenskolan, beslutsdatum 2026-06-15, dnr KS26/00466-7, 7) F.1.2 Beslut om bidrag och verksamhetsstöd till föreningar, studieförbund och organisationer enligt kommunens riktlinjer - Bidrag RF-SISU Örebro, beslutsdatum 2026-06-15, dnr KS 26/00466-8, 8) F.1.2 Beslut om bidrag och verksamhetsstöd till föreningar, studieförbund och organisationer enligt kommunens riktlinjer - Bidrag offentligt arrangemang Sikfors Byalag beslutsdatum 2026-06-17, dnr KS 26/00691

E) Enhetschef Björkhaga Jenny Andersson: C.2.1 Anställning tillsvidare och visstidsanställningar mer än 6 månader – tillsvidareanställning, konvertering, beslutsdatum 2026-06-16

F) Turismutvecklare Camilla Sandblad: 1) A.4.13 Besluta om evenemangsstöd – Cornelisfesten, beslutsdatum 2026-07-01, dnr KS 26/00683, 2) A.4.13 Besluta om evenemangsstöd – Krokbornsjoggen Hällefors löparklubb, beslutsdatum, 2026-07-02, dnr KS 26/00778

G) Tf kommunchef Matthias Westerlund: F.1.2 Beslut om bidrag och verksamhetsstöd till föreningar, studieförbund och organisationer enligt kommunens riktlinjer – Bidrag offentligt arrangemang Krokbornsjoggen Hällefors löparklubb, beslutsdatum 2026-07-02, dnr KS 26/0079

H) Kommunchef Veronica Svensson: A.4.13 Besluts om evenemangsstöd – Konst i Grythyttan, beslutsdatum 2026-03-22, dnr KS 26/00372.

I) Socialchef Daniel Åhnberg: C.2.1 Anställning tillsvidare och visstidsanställningar mer än 6 månader – tillsvidareanställning av medicinskt ansvarig för rehabilitering Mar, beslutsdatum 2026-07-21.

J) HR-chef Emma Norén: C.2.1 Anställning tillsvidare och visstidsanställningar mer än 6 månader – tidsbegränsad anställning löne- och HR assistent 20 %, beslutsdatum 2026-06-23.

K) Enhetschef elevhälsan Linda Kjellberg Geschwind: C.2.1 Anställning tillsvidare och visstidsanställningar mer än 6 månader – tillsvidareanställning specialpedagog, beslutsdatum 2026-07-06.

L) Verksamhetschef Informationshantering, digitalisering och IT: C.2.1 Anställning tillsvidare och visstidsanställningar mer än 6 månader – tidsbegränsad anställning IT-teknikervikariat, beslutsdatum 2026-07-22.

M) Enhetschef LSS Linnea Nilsson: C.2.1 Anställning tillsvidare och visstidsanställningar mer än 6 månader – tillsvidareanställning personlig assistent, beslutsdatum 2026-05-27.

Gruppmöte för (M), (C) och (GL) digitalt onsdag 12 augusti kl. 18.00

Gruppmöte för (S) digitalt torsdag 13 augusti kl. 18.00

Cecilia Albertsson
Ordförande

Lars-Göran Zetterlund
1:e vice ordförande

Håkan Bergström
Oppositionsråd

Sara Beya
kommunstrateg

Kommunförvaltningen

Anuliina Svensson, 0581-83059
anuliina.svensson@lindesberg.se

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Beslut om att anta vattentjänstplan för Hällefors kommun, dnr KS 26/00214

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KS 2025-06-10 §108 Beslut om beställning av Vattentjänstplan och VA-utbyggnadsplan dnr 25/00109
Förslag till vattentjänstplan för Hällefors kommun, dnr KS 26/00214-9
Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV)

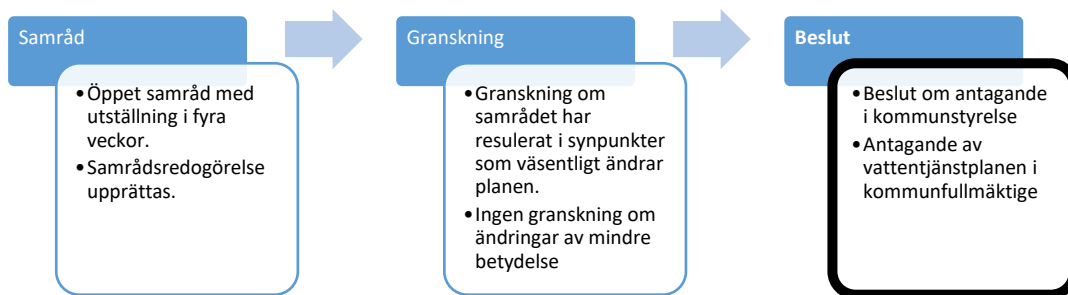
Ärendet

Enligt 6 § i Vattentjänstlagen (LAV) har kommunen ett ansvar att ordna vattentjänster för bebyggelse som tillsammans bildar ett större sammanhang, om risk för människors hälsa eller miljön föreligger. Vattentjänster är vattenförsörjning och avlopp (VA).

Vattentjänstplanen är ett vägledande dokument som redovisar kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster kan tillgodoses.

Information om samråd

Hällefors kommun har tagit fram en vattentjänstplan, som visar den långsiktiga planeringen för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Planen har varit på samråd men under samrådet framkom det inga synpunkter som resulterar i väsentliga ändringar i planen varför planen går till besluts skedet.

Motivering till beslutet och lagstöd

Bakgrund: Enligt 6 § i Vattentjänstlagen (LAV) ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun.

Kommunfullmäktige beslutar om antagande och ändring av en vattentjänstplan. Kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster.

Ärendets beredning

Ärendet har utretts i förvaltningsövergripande samarbete vattenstrateg och VA-verksamheten.

Ärendets tidigare behandling

Hällefors Kommunstyrelse beslutade Ks § 108 Dnr KS 25/00109 att beställa en vattentjänstplan och VA-utbyggnadsplan för Hällefors kommun och ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att framställa den. Planen har varit på samråd och är nu i skedet för antagande.

Konsekvenser

En vattentjänstplan är strategiskt dokument för att säkra vattentjänster enligt lagkrav i LAV.

Miljömässigt perspektiv

Vattentjänstplanens syfte är att säkra vattentjänsterna enligt LAV, inte att vattentjänsterna ska utföras på ett sådant sätt att miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten enligt miljöbalken kan följas. Åtgärder som VA-huvudmannen behöver genomföra för att följa kraven kopplade till miljökvalitetsnormer kommer därför inte behandlas i vattentjänstplanen.

Ekonomiskt perspektiv

Vattentjänstplanen syftar till ett långsiktigt ekonomiskt perspektiv för kostnader kopplade till kommunens vattentjänster.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att besluta att anta vattentjänstplanen.

Veronica Svensson
Kommunchef

Anuliina Svensson
Vattenstrateg

Strategiskplanering

HÄLLEFORS
KOMMUN

Hällefors kommun

Vattentjänstplan

2026

dnr KS 26/00214

Antagningsdatum: [datum]

Framtagen av: Anuliina Svensson, Vattenstrateg

Dokumentsansvarig:

Giltighetstid:

Kommunförvaltningen, Sikforsvägen 7, 712 83 Hällefors
Telefon: 0591-641 00 Mejl: kommun@hellefors.se

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte med vattentjänstplan	3
Lagar, myndighetskrav och andra styrande dokument	3
Vattentjänstplanens förhållande till andra planeringsdokument	4
Vattentjänstplanens förhållande till miljökvalitetsnormer	5
Strategisk miljöbedömning	5
2. Ansvarsfördelning och roller för vatten och avlopp	5
3. Samhällsutveckling	6
4. VA-ekonomi	7
En ekonomi i balans och VA-taxans storlek	7
5. Nulägesbeskrivning av Hällefors vattentjänster	8
Avloppsreningsverk och ledningsnät för spillvatten	9
Dagvatten	10
Dricksvattentäkter, dricksvattenverk och dricksvattenledningsnät	10
Brandvatten och släckvatten	10
Påverkan från kraftiga regn och skyfall	10
6. Pågående arbeten och planering	11
Planer och program	11
7. Behovet av utbyggnad av den allmänna VA anläggningen	13
Principer för VA-utbyggnad	13
8. Resultatet av utredningen är att nuvarande VA-försörjning är godtagbar	14
VA- bevakningsområden	16
9. VA-försörjning utanför verksamhetsområde för allmän VA-anläggning	17
10. Uppföljning och utvärdering	18
11. Sammanställning av åtgärder	18
12. Ordlista och begreppsförklaring	20
Bilagor	
Bilaga 1	1
Bilaga 2	10

Sammanfattning

Vattentjänster är vattenförsörjning och avlopp (VA).

Riksdagen har beslutat i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) att det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun. Vattentjänstplanen är ett vägledande dokument som redovisar kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster kan tillgodoses. I Hällefors finns vattentjänster för dricksvatten och avloppsvatten. Det finns sex avloppsreningsverk och fyra vattenverk med tillhörande ledningar. Kommunalt VA-finansieras genom VA-taxa som debiteras alla anslutna fastigheter.

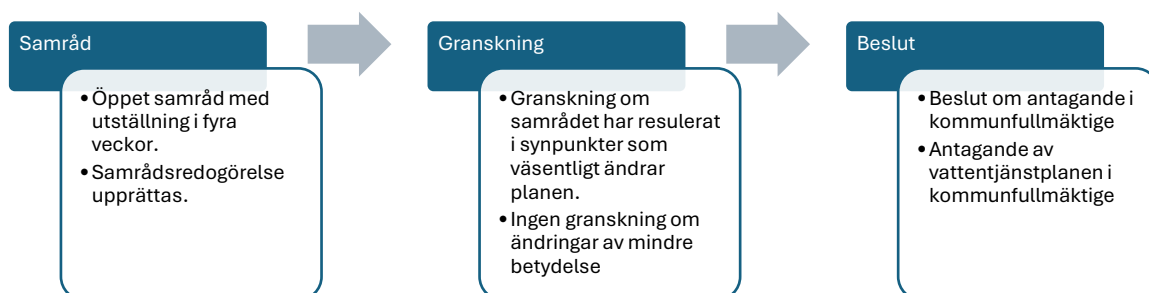
I Hällefors kommun bor idag ca 6 300 invånare med en vikande befolkningsutveckling.

Det pågår flera utredningar inför kommande VA-planering som till exempel förnyelseplanering, utredningar för att justera taxor, avtal och verksamhetsområdets gränser.

VA-anläggningarnas eventuella påverkan från skyfall behöver utredas.

Vattentjänstplanen ska aktualitetsprövas vart fjärde år av kommunfullmäktige.

Vattentjänstplanen har samråtts, under samrådet framkom det inga synpunkter som utgör grund till förändringar eller revideringar i vattentjänstplanen, därför kommer planen inte att ställas ut för granskningstid. Vattentjänstplan är nu i skede för beslut om antagande.

1. Inledning

Bakgrund

Riksdagen har beslutat i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) att det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun. Vattentjänstplanen är ett vägledande dokument som redovisar kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster kan tillgodoses. Kommunfullmäktige beslutar om antagande och ändring av en vattentjänstplan och ska minst vart fjärde år aktualitetspröva vattentjänstplanen.

Vattentjänster är en sammanfattande benämning på olika tjänster för vattenförsörjning och avlopp. När tjänsterna tillhandahålls genom en allmän VA-anläggning kallas de allmänna vattentjänsterna ofta för kommunalt VA. Av LAV 2 § framgår att med vattenförsörjning menas ”tillhandahållande av vatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning” och att avlopp avser ”bortledande av dagvatten och dränvatten från ett område med samlad bebyggelse eller från en begravningsplats, bortledande av spillvatten eller bortledande av vatten som använts för kylning”.

Grunduppdraget för VA-huvudmannen är att arbeta för ett friskt dricksvatten, rena sjöar och vattendrag samt för att säkerställa människors tillgång till långsiktiga hållbara vattentjänster inom VA-verksamhetsområdet. Hällefors kommuns vattentjänster innebär att inom fastställda verksamhetsområden leverera dricksvatten av god kvalitet och ta emot och rena spill- och avloppsvatten från fastigheter.

Hällefors vattentjänstplan är framtagen i samarbete mellan VA-verksamheten och vattenplanerare. Till denna första version av vattentjänstplan har befintliga planer och underlag använts tillsammans med pågående planering och framtaget material som ger en helhetsbild över vattentjänsterna.

Syfte med vattentjänstplan

Vattentjänstplanen innehåller kommunens långsiktiga planering för hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Vattentjänstplanen är ett verktyg för långsiktigt hållbar planering av dricksvatten- och avloppsförsörjningen i hela kommunen. Planen innehåller, förutom nulägesbeskrivning och påverkansanalys, även redovisning av behovet av åtgärder för att säkra vattentjänsterna.

Lagar, myndighetskrav och andra styrande dokument

Kommunens ansvar för vatten och avlopp styrs av flera lagar, förordningar och föreskrifter. Nedan följer en kort beskrivning av de lagar som påverkar vattentjänsterna mest.

- Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) ska garantera att allmän VA-försörjning ordnas ur ett långsiktigt perspektiv. Enligt LAV är kommunen skyldig att ordna vatten- och avloppsförsörjning om det av hälso- eller miljöskäl behöver lösas i ett större sammanhang.
- Plan- och bygglag (2010:900) (PBL) syftar till att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

- Miljöbalk (1998:808) (MB) innehåller bestämmelser som syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Avloppsvatten ska tas om hand utan risk för att olägenheter för människors hälsa eller miljön uppstår, vilket gäller för både allmän och enskild avloppsanläggning.
- Livsmedelslagen reglerar hanteringen av dricksvatten i vattenverk och distributionen av dricksvatten.
- Hällefors kommuns allmänna bestämmelser för användande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen (ABVA) innehåller bestämmelser för fastighetsägares användning av den allmänna VA-anläggningen.

Vattentjänstplanens förhållande till andra planeringsdokument

Vattentjänstplanen ger vägledning om hur vattentjänsterna kan utformas och utvecklas för att möta behoven i kommunen.

- Hällefors översiktsplan ger riktlinjer och ramar för den fysiska planeringen inom kommunen. Genom att samordna VA-planering och översiktsplanering kan man säkerställa att utbyggnaden av vatten- och avloppssystemen sker i enlighet med den övergripande fysiska planeringen, samhällsutvecklingen och reglerna i LAV.
- Vattenförsörjningsplan Bergslagen beskriver nuvarande och potentiella framtida vattenresurser för dricksvattenförsörjning.
- VA-utbyggnadsplan beskriver hur den allmänna VA-anläggningen ska byggas ut, för att säkerställa att behovet av allmänna vattentjänster kan tillgodoses där behoven finns. Utbyggnadsplanen är framtagen parallellt med vattentjänstplanen.
- VA-utvidgningsplan för utredning av avtal och verksamhetsområdets gränser behandlar administrativa och tekniska delar för avtalens omfattning, anläggningar och tidplaner.
- VA-förnyelseplan beskriver hur ledningsnätet ska förnyas och underhållas.
- VA-underhållsplan beskriver hur den övriga tekniska infrastrukturen i den allmänna VA-anläggningen som exempelvis reningsverk, vattenverk och tryckanordningar ska förnyas och underhållas.
- Strategiska dokument för dagvatten beskriver hur kommunen förhåller sig till frågor som gäller dagvatten och hur det ska omhändertas.
- Brand- och släckvattenplan beskriver hur kommunen kan tillhandahålla brandvatten som motsvarar räddningstjänstens behov och hur släckvatten kan hanteras.

Vattentjänstplanens förhållande till miljökvalitetsnormer

Vattentjänstplanens syfte är att säkra vattentjänsterna enligt LAV, inte att vattentjänsterna ska utföras på ett sådant sätt att miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten enligt miljöbalken kan följas. Åtgärder som VA-huvudmannen behöver genomföra för att följa kraven kopplade till miljökvalitetsnormer kommer därför inte behandlas i vattentjänstplanen, medan åtgärder som syftar till att säkra leverans av vattentjänsterna tas upp i vattentjänstplanen.

Strategisk miljöbedömning

Parallellt med framtagandet av vattentjänstplanen har behovet av en strategisk miljöbedömning undersökts. Vattentjänstplanen bedöms inte ha behov av strategisk miljöbedömning. Hur detta har gjorts och resultatet av undersökningen beskrivs i bilaga 1, till detta dokument.

2. Ansvarsfördelning och roller för vatten och avlopp

Kommunen har genom kommunfullmäktige det övergripande ansvaret för VA-försörjningen enligt LAV. Det omfattar att säkerställa och tillhandahålla vattenförsörjning och avlopp när det behöver ordnas i ett större sammanhang. Kommunfullmäktige beslutar om vattentjänstplanen, verksamhetsområden, allmänna bestämmelser för VA och taxan. Kommunen behöver planera, bygga ut och övervaka infrastrukturen för att möta behoven av vattentjänster och för att skydda människors hälsa och miljön.

Kommunen har en skyldighet att fördela ansvaret för vatten och avlopp internt så att de krav som finns i lagen om allmänna vattentjänster, miljöbalken samt plan- och bygglagen uppfylls. Genom Bygg- och miljönämnden har kommunen en tillsynsroll för att upprätthålla lagkrav och kvalitetsstandarder för både allmänna och enskilda VA-anläggningar. Genom att ta ansvar för dessa uppgifter säkerställer kommunen en pålitlig och hållbar vattenförsörjning och avloppshantering för invånarna.

Hällefors kommun är VA-huvudman som äger anläggningen och har ansvar för verksamheten. Utifrån beskrivning i reglemente fullgör Tekniska nämnden Hällefors kommuns uppdrag som huvudman för kommunalt VA. Verksamhetsansvaret är delegerat från Tekniska nämnden till VA-verksamheten.

Den allmänna VA-anläggningen består av vatten- och avloppsreningsverk, pumpstationer och ledningar. De allmänna vattentjänsterna finansieras av VA-taxa som betalas av fastighetsägare eller annan avgiftsskyldig.

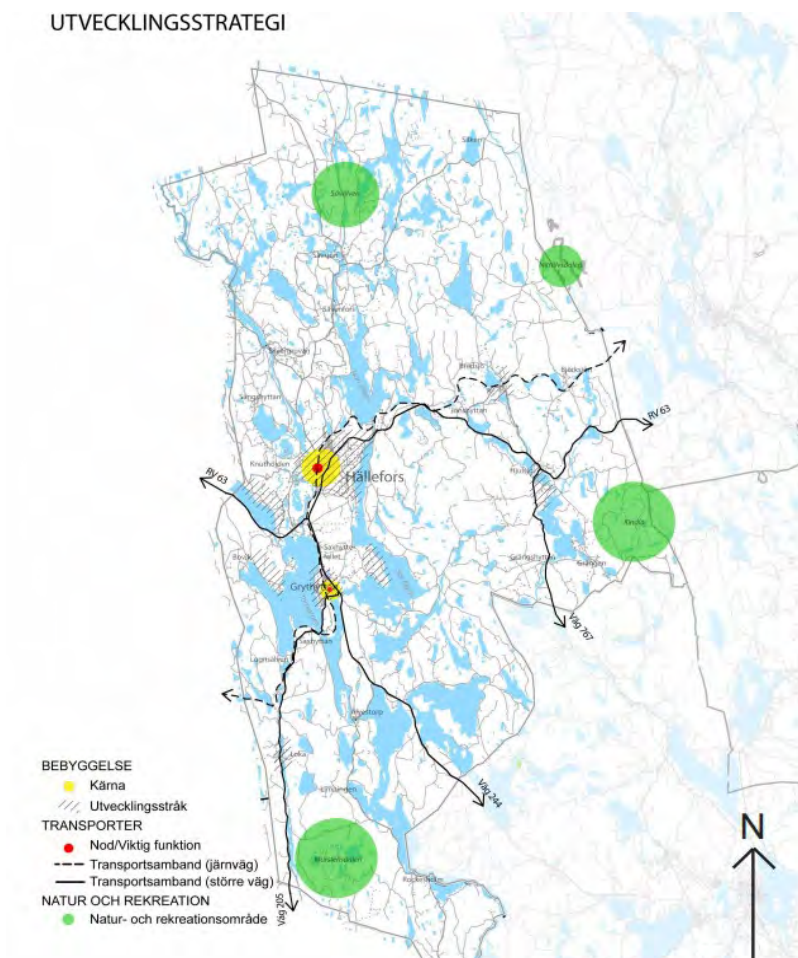
Den enskilda användarens ansvar för den kommunala VA-anläggningen finns beskrivet i bland annat LAV, ABVA och Miljöbalken (MB). Den enskildes ansvar kan innebära att ansluta fastigheten till det kommunala ledningsnätet, betala avgifter för vattentjänsterna och använda VA-anläggningen så att det inte uppkommer olägenheter.

Fastighetsägare som har fastigheter utanför verksamhetsområdet för allmänt VA, har eget ansvar för drift och underhåll av sina egna vatten- och avloppssystem.

Länsstyrelsen utövar tillsynen över att kommunen fullgör skyldigheten enligt LAV 6 § att tillgodose behovet av vattentjänster. Länsstyrelsen får förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten.

3. Samhällsutveckling

I Hällefors kommun bor idag ca 6 300 invånare fördelade över ett stort geografiskt område i förhållande till befolkningsantalet. I Hällefors tätort bor ca 4100 invånare och i Grythyttan ca 800, ca 1400 invånare bor på mindre orter och på landsbygden. Hällefors kommun har haft en vikande befolkningsutveckling de senaste 30 åren.

Figur 1 Hällefors utvecklingsstrategi

I översiktsplanen och utvecklingsstrategin är tätorterna Hällefors och Grythyttan utpekade som platser dit den huvudsakliga samhällsutvecklingen ska koncentreras. Det är även här befintlig kommersiell och kommunal service koncentreras. Genom att i huvudsak koncentrera samhällsutvecklingen inom kommunen till redan bebyggda områden kan befintliga kommunikationer och teknisk försörjning användas figur 1.

Emellertid finns ett antal områden som omfattas av LIS tillägget till översiktsplanen som delvis kan innebära behov av ny infrastruktur. Urvalet av områden som omfattas av LIS har anpassats efter var infrastruktur finns i anslutning. LIS- områdena samt utvecklingsstråken som pekas ut i översiktsplanen

är en del av kommunens arbete med att stärka kommunens attraktivitet. Det finns tre utvecklingstråk utpekade i Hjulsjö, Bredsjö samt i Loka.

Den 1 december 2022 undertecknade Hällefors kommun tillsammans med alla andra kommuner i länet en regional avsiktsförklaring för Agenda 2030 med mål om att ta gemensamma kliv framåt för hållbarhetsarbetet. Kommunens arbete med agenda 2030 genomsyrar såväl politiska inriktningsmål som resultatmål. Arbetet med samhällsutveckling i Hällefors kommun ska därmed främja en hållbar utveckling ur ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv.

Tabell 1 Åtgärder för VA-planering i samhällsplaneringen

Åtgärder	Syfte	Ansvar	Tidplan
Arbeta förvaltningsövergripande vid planering av nya bostadsområden	Samverka förvaltningsövergripande för att spara resurser	Förvaltningsövergripande samverkan	Löpande
Utreda för brand-och släckvattenplan	Säkerställa brand-och släckvattenhantering	Förvaltningsövergripande samverkan	2027-2030
Dagvattenpolicy	Klargöra mål och ansvar för dagvattenhantering	Förvaltningsövergripande samverkan	2026-2029

4. VA-ekonomi

En ekonomi i balans och VA-taxans storlek

Hällefors kommun står inför stora investeringar då mycket av den nuvarande infrastrukturen för den kommunala VA verksamheten är ålderstigen. Kapitalkostnader för förnyelse och utbyggnad behöver finansieras av avgifter via kommunens VA-taxa, vilket kommer att påverka VA-taxans storlek.

LAV reglerar kommunens möjlighet att ta ut avgifter för vattentjänster. VA-verksamheten ansvarar för att ta fram förslag till revidering av VA-taxa för beslut i Tekniska nämnden och kommunfullmäktige.

VA- avgifternas belopp och hur avgifterna ska betalas ska framgå av en bestämd taxa, vars storlek och fördelning bestäms av kommunfullmäktige. Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen och fördelningen av avgiftsuttaget ska ske utifrån vad som är skäligt och rättvist.

En strategiskt långsiktig ekonomisk planering är av vikt för att säkerställa tillräckliga ekonomiska resurser, samt för att kunna följa och planera taxeutvecklingen. Genom långsiktig ekonomisk planering och en jämn och stabil taxeutvecklingsplan kan en mer hållbar ekonomisk situation skapas.

Tidshorisonten för en taxeutveckling ska skrivas fram med en prognos på 5 till 10 år utifrån förnyelse-, underhålls- och utbyggnadsplaneringen.

För Hällefors kommunala VA finns få nytillkomna brukare och det finns en trend med minskad förbrukning hos de befintliga brukarna. Det pågår en översyn för att justera enskilda taxor för att få så rättvis taxa som möjligt för alla brukare. Det planeras för att installera digitaliserade och fjärrstyrda vattenmätare. Vattenmätarna kommer att göra det enklare med avläsning, mer korrekt vattendebitering och mätarna kan även möjliggöra tidig indikation på eventuella vattenläckor. Åtgärder för VA-ekonomi och taxa finns i tabell 2.

Tabell 2 Åtgärder, VA ekonomi och taxa

Åtgärder	Syfte	Ansvar	Tidplan
Planera långsiktigt för jämn och stabil taxeutveckling	Planera utifrån förnyelse-, underhålls- och utbyggnadsplaneringen med prognos för taxeutveckling med tidshorisont på 5 och 10 år	VA-verksamheten	Löpande
Översyn för att justera enskilda avtal och taxor	Rättvis taxa för olika typer av fastigheter	VA-verksamheten	2026-2029
Fastställa dagvattentaxa	Kostnadstäckta dagvattenverksamheten	VA-verksamheten	2025-2028
Planera för att installera digitala vattenmätare	Exaktare mätning i realtid vilket ger mer korrekt vattendebitering och tidig indikation på vattenläckor.	VA-verksamheten	2026-2034

5. Nulägesbeskrivning av Hällefors vattentjänster

Hälleforskommun har verksamhetsområden för dricks- och avloppsvatten. Avloppsvatten är ett samlingsnamn för spillvatten, dagvatten, kylvatten och vatten från begravningsplats. Utom de redan pågående administrativa och fysiska åtgärderna är behovet av både närstående- och framtida investeringar kopplade till den allmänna VA-anläggningen mycket stort.

I Hällefors kommun är den allmänna VA-försörjningen utbyggd på elva platser, figur 2. Hällefors och Grythyttans tätorter är de största områdena. Utöver dem finns det mindre verksamhetsområden i kommunen. År 2024 var omkring 90%, av kommuns befolkning om ca 6 300 personer, anslutna till allmän VA-försörjning. För Silvergruvan finns det beslut om att inrätta verksamhetsområde för dricksvatten. Det pågår teknisk utredning för att verkställa beslutet om dricksvattenvattenförsörjning till Silvergruvan.

Figur 2 VA verksamhetsområden

Avloppsreningsverk och ledningsnät för spillvatten

Hällefors kommun har 6 avloppsreningsverk, med ca 110 km avloppsledningar, ca 60 km dagvattenledningar och därtill hörande pumpstationer och övriga anläggningsdelar. Under 2024 mottog avloppsreningsverken totalt ca 1,7 miljoner m³ avloppsvatten, av det beräknas ca 80 % vara tillskottsvatten. Tillskottsvatten kan vara inläckage av högt grundvatten eller överkoppling av dag- och dränvatten till avloppsledningarna. För att åtgärda mängden tillskottsvatten och minska den ska ledningar, pumpstationer och bräddavlopp ses över, tabell 3. Även avtal ska ses över i syfte att minska mängden tillskottsvatten vatten.

Dagvatten

Det finns områden med så kallade kombinerade ledningar där spillvatten och dagvatten leds i samma ledning. Dagvatten bör inte ledas till avloppsreningsverken utan ska avledas för sig och vid behov behandlas i anläggningar som är speciellt framtagna för dagvattenrening. I de fall där kombinerade ledningar behöver separeras finns det behov av både administrativa som fysiska åtgärder för att skapa en fungerande lösning. Utredningar av behovet och för förutsättningar att separera ledningar utförs i förnyelseplanen.

Dricksvattentäkter, dricksvattenverk och dricksvattenledningsnät

EU:s dricksvattendirektiv anger de minimikrav som måste uppfyllas för vatten avsett som dricksvatten. Detta har införlivats i svensk lagstiftning genom Livsmedelsverkets föreskrifter (2022:12) om dricksvatten. Vid händelse av att det ordinarie dricksvattenledningsnätet är ur bruk eller att vattnet riskerar att inte uppfylla gällande gränsvärden, kan vatten behöva distribueras på annat sätt för att i möjlig mån upprätthålla dricksvattenförsörjning till allmänhet och prioriterade verksamheter.

Hällefors nödvattenplanering följer Livsmedelsverkets guide för planering av nödvattenförsörjning.

Hällefors har 4 vattenverk där ca 0,7 miljoner m³ råvatten tas ut för dricksvattenproduktion. Det finns ca 125 km dricksvattenledningar, ledningarnas kondition är under pågående utredning i VA förnyelseplanen. Ca 20% av den producerade dricksvattenmängden beräknas att bortfalla genom olika former av utläckage. Tre av kommunens fyra dricksvattentäkter saknar modernt skyddsområde. Vattenskyddsområden består av geografiska områden med skyddsföreskrifter. Kommunen arbetar för att skapa moderna vattenskyddsområden för alla dricksvattentäkter. Ansökan är inlämnad för inrättande av moderna vattenskyddsområden för vattentäkterna i Sävsjön, Nyhammar och Älvestorp. Det pågår utredning för att förse Silvergruvan med allmänt dricksvatten, där även tillstånd för vattenuttag och vattenskyddsområde kommer att hanteras.

Brandvatten och släckvatten

Brandposter är en del av den allmänna VA-anläggningen, till skillnad från övriga anläggningsdelar är det en skattefinansierad del. Hällefors är en glesbefolkad kommun, men med många brandposter samt en mängd ventiler och andra anordningar för brandvattenförsörjning. Det planeras för att ta fram en brand- och släckvattenplan 2027-2030.

Påverkan från kraftiga regn och skyfall

Skyfall definieras enligt Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) som ett regn med regnvolym om minst 50 mm/tim. eller 1 mm/min. Dagvattensystem ska ha kapacitet för att avleda vatten enligt dimensionerings praxis, vilket klart understiger 50 mm/tim, figur 3. Vid skyfall kan därför dagvattensystemen överbelastas då dagvattensystemets kapacitet är mycket begränsad i förhållande till skyfallets intensitet och volym. Skyfall ska inte avledas i dagvattensystemet utan avrinna ytligt eller på annat särskilt ordnat sätt.

En analys av hur ledningsnät och annan VA infrastruktur påverkas av kraftiga regn planeras att utföras under 2027-2030.

Nya duplikatsystem	VA-huvudmannens ansvar		Kommunens ansvar
	Återkomsttid för regn vid fylld ledning	Återkomsttid för trycklinje i marknivå	Återkomsttid för marköversvämning med skador på byggnader
Gles bostadsbebyggelse	2	10	> 100 år
Tät bostadsbebyggelse	5	20	> 100 år
Centrum- och affärsområden	10	30	> 100 år

Figur 3 Praxis för dimensionering och ansvarsfördelning inom kommunen.

Tabell 3 Åtgärder för att skyfallssäkra anläggning

Åtgärder	Syfte	Ansvar	Tid
Analysera VA infrastruktur som tillför tillskottsvatten.	Minska mängden tillskottsvatten till avloppsreningsverk	VA-verksamheten	2026-2031
Bygga bort kombinerade ledningar, se över pumpstationer, bräddavlopp och analysera avtal	Minska mängden tillskottsvatten till avloppsreningsverk	VA-verksamheten	2026-2031
Identifiera VA-anläggningar i lågpunkter	Översyn av VA-anläggningar i lågpunkter	VA-verksamheten	2026-2027

6. Pågående arbeten och planering

Det pågår många olika arbeten med VA-planering. Nedan redovisas pågående arbeten och utredningar, som ska leda till underlag för åtgärder som ska säkerställa en långsiktig leverans av vattentjänster. En del planer behöver utredas före andra utredningar kan starta.

Planerade arbeten och utredningar

- Utredning för avtal och verksamhetsområdets gränser
- Utredning för dagvatten gata och dagvatten fastighet.
- Pågår dricksvatten utredning för Silvergruvan
- Pågår utredning för en överföringsledning för avlopp från Grythyttan till Hällefors
- Pågår utredning av reservvatten för Hällefors
- Inrättande av moderna vattenskyddsområden för vattentäkterna i Sävsjön, Nyhammar och Älvestorp.

Planer och program

Den pågående VA-förnyelseplaneringen kommer att beskriva hur reinvesteringar i samtliga befintlig ledningsinfrastruktur ska utföras, planen beräknas vara klar 2026.

Den pågående VA-underhållsplaneringen kommer att beskriva hur det långsiktiga underhållsbehovet för VA-anläggningar ska utföras och beräknas vara klar 2026.

Det pågår arbete med att utreda avtal och verksamhetsområdes omfattning genom att fastställa gränser och beslut för dricks- och spillvattenverksamhetsområden och att upprätta verksamhetsområde för både dagvatten gata och dagvatten fastighet. Det pågår även arbete med utredning av särskilda anslutna verksamheter avtal, där verksamheter utreds för behovet av särskild användning, som inte kan betraktas vara allmän användning enligt LAV 2§.

Parallellt med vattentjänstplanen har VA-utbyggnadsplaner utarbetats. I de utredningar har det identifierats flera fastigheter som ligger i nära anslutning till befintliga verksamhetsområden. Fastigheterna kan då betraktas som att de kan ingå i sammanhållen bebyggelse med befintligt verksamhetsområde. Utredning av de identifierade fastigheterna och verksamhetsområdenas gränser samt granskning av avtal kommer att redovisas separat i en plan för verksamhetsområdets omfattning som beräknas vara klar 2025.

Tabell 4 Åtgärder VA-försörjning ledning och verk

Åtgärder	Syfte	Ansvar	Tid
Arbeta utefter förnyelseplanen och åtgärdsplan för ledningsnätet för att minska mängden inläckage och se över avtal.	Minska tillskottsvattenvatten i VA anläggningar.	VA-verksamheten	2026-2034
Revidera vattenskyddsområden och dess vattenskyddsföreskrifter.	Skapa moderna villkor för vattenskyddsområdena.	VA-verksamheten	2025-2034
Arbeta med förnyelseplaneringen	Arbeta för en utbytestakt på ledningsnätet så att en robust VA-anläggning kan upprätthållas över tid och komplettera med dagvattenledningar där det idag bara finns avloppsledningar.	VA-verksamheten	2026-2034
Planera för att installera mätutrustning för bräddmätningar	Säkerställa att bräddningsmätning ska utföras på även äldre anläggningar.	VA-verksamheten	2026-2028
Utreda villkor i avtal och verksamhetsområdets omfattning samt upprätta verksamhetsområden för dagvatten	Bygga ut VA-anläggningen utefter behov och bestämma verksamhetsområdets gränser.	VA-verksamheten	2026-2028
Genomföra utbyggnad av kommunalt VA enligt planering	Där det finns ett behov av VA i ett större sammanhang enligt tidigare utredning.	VA-verksamheten	2026-2034

7. Behovet av utbyggnad av den allmänna VA anläggningen

Principer för VA-utbyggnad

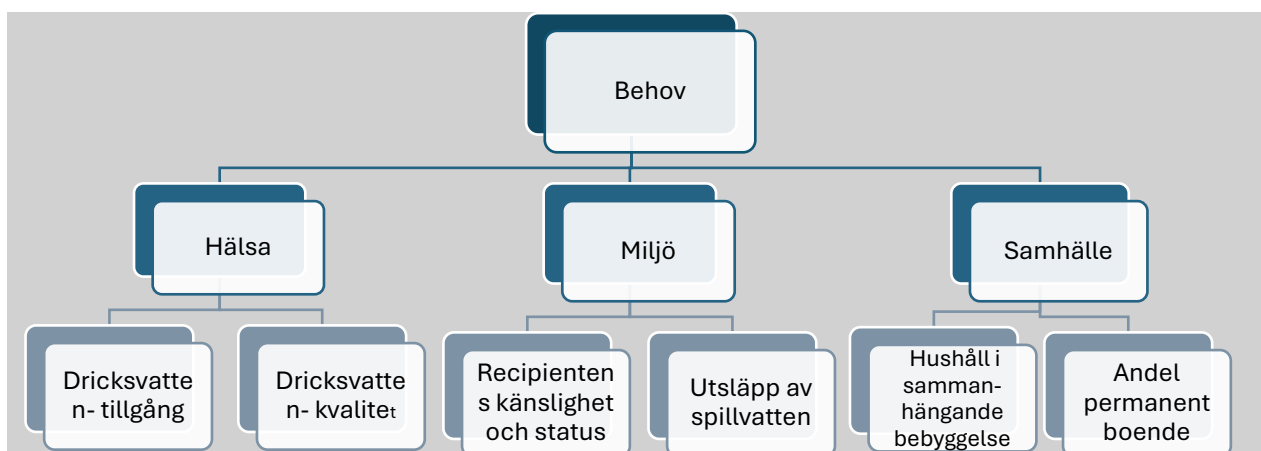
VA-utbyggnadsområde är ett område som har stort behov av förändrad VA-försörjning och ska därför upptas i det allmänna VA-verksamhetsområdet. Behovet för utbyggnad har utretts i VA-utbyggnadsplan för Hällefors kommun. Behovsbedömningen har utgått från kriterier för hälsa, miljö och samhälle, figur 4.

Enligt 6§ LAV ska kommunen, om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Kommunen ska vid bedömningen av behovet enligt första stycket, ta särskild hänsyn till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning, som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Enligt rättspraxis har det tolkats att kommuners skyldigheter brukar inträda från ca 20–30 hushåll och uppåt, även endast 15 hushåll har förekommit i vissa fall. I arbetet med VA utbyggnadsplanen, med utgångspunkt från LAV och gängse praxis har därför bostadshuskluster sökts ut för att identifiera sammanhållen bebyggelse som behöver ingå i behovsanalysen. Områden med 15 bostäder eller fler där avståndet mellan bostäderna är 150 meter eller mindre har utretts. Områdena har vidare utvärderats med antalet hus med permanentboende, tillgång till dricksvatten och recipientens status.

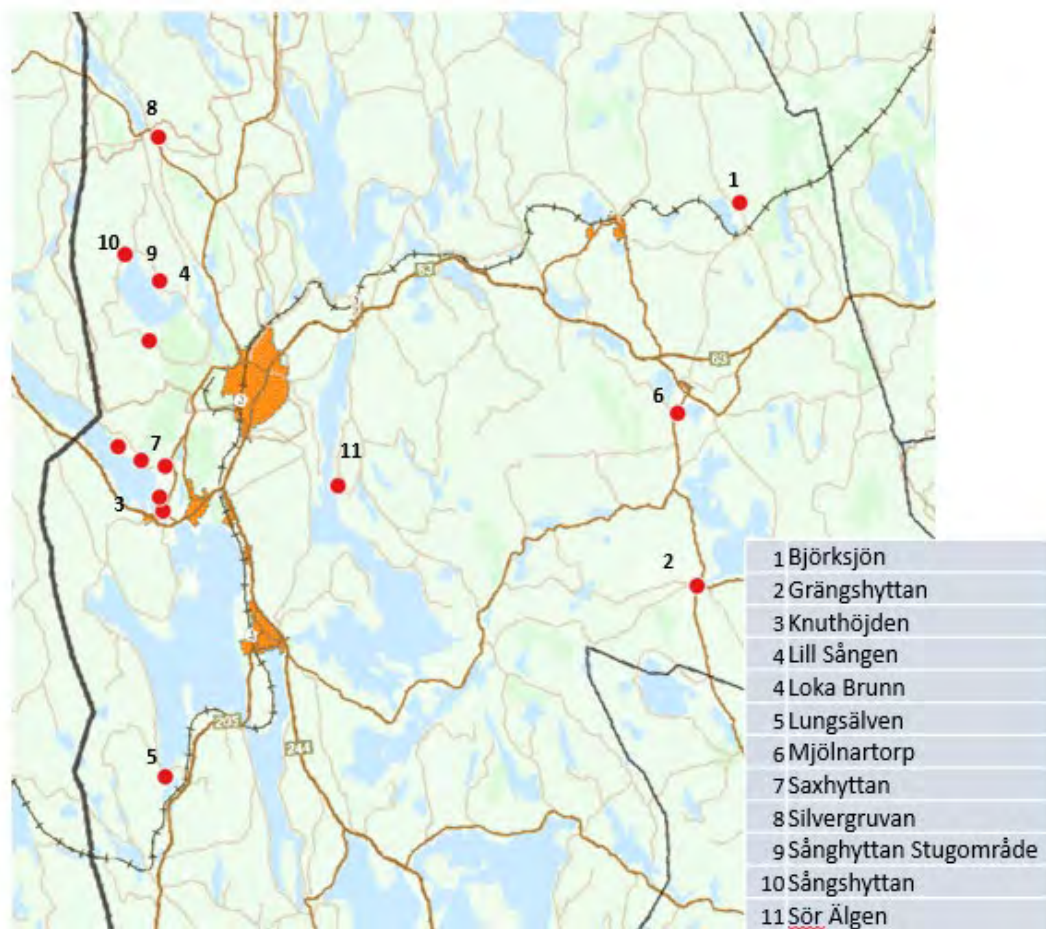
Figur 4, Schematisk skiss för hur behovet för kommunalt VA bedöms utifrån hälsa, miljö och sammanhållen bebyggelse.

8. Resultatet av utredningen är att nuvarande VA-försörjning är godtagbar

Sammanlagt identifierades 15 områden som har utretts, varav 4 områden är mindre kluster som ligger i 7, Saxhyttan området, figur 5. Ingen av de utredda områdena bedöms ha behov av att anslutas till kommunalt VA på grund av bedömning för sammanhållen bebyggelse med miljö- eller hälsoskäl.

11 områden beskrivs med tabellerna 5 och 6 och kartbilden nedan som visar områdets lokalisering.

Figur 5 VA-utbyggnadsplanens utredningsområden

Tabell 5 Va- utbyggnadsplanens bevakningsområden

Bevakningsområden			
Område	Storlek	PB	Beskrivning av området
Grängshyttan	22	11	Område med blandad bebyggelse med ca 50% andel permanentboende, stora tomter och låg täthet. Medel hälso-och miljörisk. Eget vatten, egna avloppslösningar.
Knuthöjden	13+14	17	Två mindre permanentbostadsområden som ligger nära varandra, stora tomter Medel hälso-och låg miljörisk. Enskilda vatten och avloppslösningar.
Lungsälven	20	8	Område med både permanent och fritidsbostads hus. Medel till låg hälso-och miljörisk. Enskilda vatten och avloppslösningar.
Saxhyttan	20	14	Permanentbostads område, små tomter, ganska tätt mellan husen. Medel hälso-och miljörisk. Eget och gemensamt vatten, enskilda avloppslösningar där många har tillstånd enligt miljöbalken.
Silvergruvan	24	14	Permanentbostadsområde, stora tomter. Medel hälsorisk och låg miljörisk. Enskilda avlopp. Beslut om kommunalt dricksvatten, det pågår teknisk utredning för att genomföra beslutet.

Tabell 6 Va-utbyggnadsplanens fritidshusområden.

Fritidshusområden			
Område	Storlek	PB	Beskrivning av området
Björksjön	21	2	Område med blandad bebyggelse med låg andel permanentboende, stora tomter och låg täthet. Låg hälso-och lågmiljörisk. Enskilda vatten- och avloppslösningar.
Mjölartorp	25	8	Permanetbostadsområde med låg grad av permanentboende. Medel hälso-och låg miljörisk. Enskilda vatten- och avloppslösningar.
Sånghyttan Stugområde	26	1	Fritidshusområde med små sommarhus invid strandkanten. Enskilda vatten-och avloppslösningar.
Sånghyttan	26	8	Blandat fritidshus-och permanentbostadsområde. Medel hälsorisk och låg miljörisk. Enskilda vatten- och avloppslösningar.
Sör Älgen och Karstenshult	62	9	Fritidshusområde där fastigheterna ligger på rad utefter sjöstranden, ca 3 km långt kluster, stora tomter. Hög hälsorisk- låg miljörisk. Gemensamma och enskilda vatten-och avloppslösningar, som variera mycket beroende på husets standard.

VA- bevakningsområden

I nära anslutning till Saxhyttan finns flera mindre bostadskluster som vid en förtätning skulle kunna växa samman, varför även de områdena har utretts. Knuthöjden är ett permanentbostadsområde som består av två mindre kluster som egentligen inte är sammanhängande, men betraktas som ett område i den här utredningen, då de ligger mycket nära varandra. Grängshyttan och Lungsälven är mindre permanentbostadsområden med omkring 20 bostadshus. Grängshyttan, Lungsälven. Silvergruvan är mindre permanentbostadsområden med omkring 20 bostadshus. Silvergruvan har beslutats att ingå i verksamhetsområde för kommunalt dricksvatten, figur 2, och att det pågår tekniska utredningar för att genomföra beslutet. I nuläget är VA-försörjning godtagbar genom olika enskilda lösningar. Områdena bedöms ha möjlighet till godtagbar enskild VA-försörjning och kunna fortsätta i nuvarande utsträckning för den aktuella planeringsperioden. Om bebyggelsen skulle utökas eller förändras är det dock inte självklart att vatten- och avlopssituationen skulle fungera långsiktigt hållbart, i så fall kommer en ny bedömning göras. Kommunen kommer därför bevaka till exempel antalet tillkommande bygglov eller förändring i nyttjandet av bebyggelsen i dessa områden.

Områden identifierade med fritidshuskaraktär

Olika fritidshusområden har hus med olika standard och därmed olika behov av kommunalt VA. Fritidshusområdena har utretts för att bedöma om området, trots den förmodat lägre användningsgraden ändå har behov av kommunalt VA. Områdena har utretts för hälso-och miljöskäl och påverkan på vattenförekomsterna, även äldre planbestämmelser och vilken typ av avloppslösningar som är mest förekommande har undersökts. Utredningen har tillämpats utefter att områden med mesta delen hus standarder som inte är tänkta eller lämpade för helårsboende och med mesta delen BDT-avlopp, bedöms att inte ha behov av kommunalt VA. Eftersom BDT-avlopp har lägre negativ påverkan på vattenförekomster jämfört med WC-avlopp. Hus lämpade för sommarvistelse med BDT-avlopp har då lägre behov av kommunalt VA, jämfört med hus som har WC och är lämpade för helårsboende.

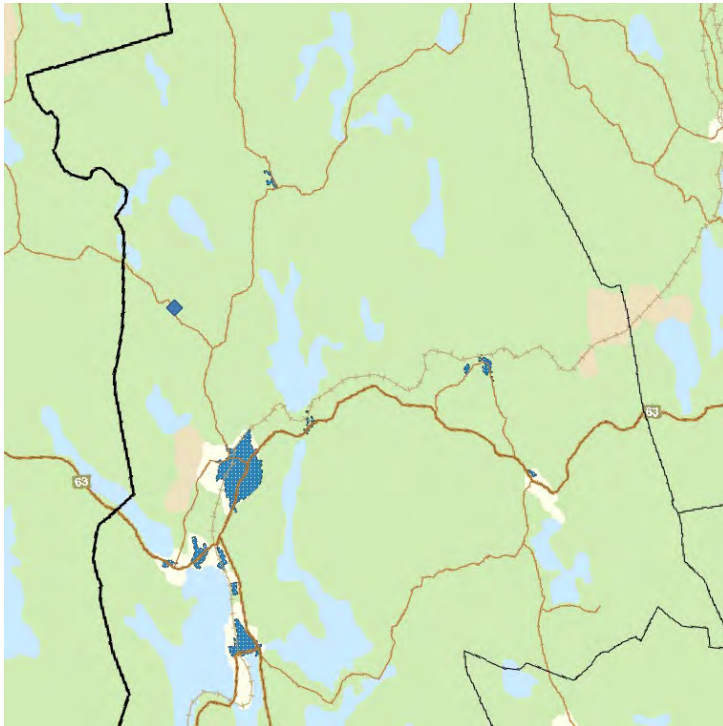
Björksjön, Mjölnartorp, områden med mesta delen permanentbostadsbebyggelse med låg ande permanentboende och kategoriseras därför som fritidshusområden i den här utredningen.

Utmed Sångens östra strand finns både sommarstugeområde och område med permanentbostäder.

Sör Älgens östra strand utgör ett sommarstugeområde som sträcker sig ca tre kilometer utmed strandlinjen.

9. VA-försörjning utanför verksamhetsområde för allmän VA-anläggning

Det finns ca 1000 enskilda avloppsanläggningar, de flesta betjänar ett hus. En mindre andel fastigheter är anslutna till ett gemensamt avlopp, eller är medlem i någon VA- eller vattenförening. Enskilda fastigheter eller områden kan vara anslutna via avtal till allmänna kommunala vattentjänster utan att för det vara en del av verksamhetsområdet. En enskild anläggning kan vara för dimensionerade för både WC och BDT- vatten eller med en torr toalettlösning och för bara BDT- vatten. De flesta har vattenförsörjning via borrade brunnar. En del av fastigheterna utanför verksamhetsområde för kommunalt VA är fritidshus vars syfte inte är

helårsvistelse.

Bygg-och miljönämnden har tillsyn och prövning för små avloppsanläggningar, det finns ingen generell tillsyn eller prövning för enskilda dricksvattentäkt. Dricksvattenanläggningar som försörjer fler fastigheter eller som används inom livsmedelsproduktion har tillsyn enligt Livsmedelsverkets föreskrifter. För att tillsynen av enskilda avloppsanläggningar ska vara mer effektiv och träffsäker kan riskbaserade tillsynsplaner användas som underlag.

Tabell 7, Vatten och avlopp utanför VA verksamhetsområde

Åtgärder	Syfte	Ansvar	Tid
Utreda en riskbaserad tillsynsplan	Tillsyna enskilda avlopp efter behov	Miljöenheten	2027-2030

10. Uppföljning och utvärdering

Hällefors vattentjänstplan är framtagen i samarbete mellan VA-verksamheten och vattenstrateg. Under planperioden ska vattentjänstplanen följas upp av VA-verksamheten. Vattentjänstplanen ska aktualitetsprövas vart fjärde år av kommunfullmäktige.

11. Sammanställning av åtgärder

Tabell 8, Sammanställning av åtgärder

Åtgärder (med hänvisning till tabeller)	Syfte	Ansvar	Tid
1, Arbeta förvaltningsövergripande vid planering av nya bostadsområden	Samverka förvaltningsövergripande för att spara resurser.	Förvaltningsövergripande samverkan	Löpande
1, Utredda för brand-och släckvattenplan	Säkerställa brand-och släckvattenhantering.	Förvaltningsövergripande samverkan	2027-2030
1, Dagvattenpolicy	Klargöra mål och ansvar för dagvattenhantering.	Förvaltningsövergripande samverkan	2026-2029
2, Planera långsiktigt för jämn och stabil taxeutveckling	Planera utifrån förnyelse-, underhålls- och utbyggnadsplaneringen med prognos för taxeutveckling med tidshorisont på 5 och 10 år.	VA-verksamheten	Löpande
2, Översyn för att justera enskilda avtal och taxor	Rättvis taxa för olika typer av fastigheter.	VA-verksamheten	2026-2029
2, Fastställa dagvattentaxa	Kostnadstäcka dagvattenverksamheten.	VA-verksamheten	2025-2028

2, Planera för att installera digitala vattenmätare	Exaktare mätning i realtid vilket ger mer korrekt vattendebitering och tidig indikation på vattenläckor.	VA-verksamheten	2026-2034
3, Analysera VA infrastruktur som tillför tillskottsvatten vatten.	Minska mängden tillskottsvatten till avloppsreningsverk	VA-verksamheten	2026-2031
3, Bygga bort kombinerade ledningar, se över pumpstationer, bräddavlopp och analysera avtal	Minska mängden tillskottsvatten till avloppsreningsverk	VA-verksamheten	2026-2031
3, Identifiera VA-anläggningar i lågpunkter	Översyn av VA-anläggningar i lågpunkter	VA-verksamheten	2026-2027
4, Arbeta utefter förnyelseplanen och åtgärdsplan för ledningsnätet för att minska mängden inläckage och se över avtal.	Minska tillskottsvattenvatten i VA anläggningar.	VA-verksamheten	2026-2034
4, Revidera vattenskyddsområden och dess vattenskyddsföreskrifter.	Skapa moderna villkor för vattenskyddsområdena.	VA-verksamheten	2025-2034
4, Arbeta med förnyelseplaneringen	Arbeta för en utbytestakt på ledningsnätet så att en robust VA-anläggning kan upprätthållas över tid och komplettera med dagvattenledningar där det idag bara finns avloppsledningar.	VA-verksamheten	2026-2034
4, Planera för att installera mätutrustning för bräddmätningar	Säkerställa att bräddningsmätning ska utföras på även äldre anläggningar.	VA-verksamheten	2026-2028
4, Utredda villkor i avtal och verksamhetsområdets omfattning samt upprätta verksamhetsområden för dagvatten	Bygga ut VA-anläggningen utefter behov och bestämma verksamhetsområdets gränser.	VA-verksamheten	2026-2028
7, Utredda en riskbaserad tillsynsplan	Tillsyna enskilda avlopp efter behov.	Miljöenheten	2027-2032

12. Ordlista och begreppsförklaring

ALLMÄN VATTEN OCH AVLOPPSANLÄGGNING (Kommunalt VA) En VA-anläggning över vilken en kommun ansvarar för och som har ordnats och används för att uppfylla VA- huvudmannens skyldighet enligt LAV. I VA-anläggningen ingår avloppsrenings- och vattenverk, ledningsnät och andra anordningar som krävs för att anläggningen ska fungera.

AVLOPPSVATTEN Är ett samlingsnamn för spillvatten, dagvatten, kylvatten och vatten från begravningsplats.

BRÄDDNING En bräddning innebär ett tillfälligt utsläpp av orenat avloppsvatten till följd av att ledningsnät eller reningsverk är överbelastat och vattenmängden är större än vad VA-systemet klarar av.

DAGVATTEN Regn- och smältvatten som avrinner ytligt på marken.

DRÄNVATTEN (dräneringsvatten) Vatten som kommer från dränering av husgrunder.

ENSKILD VATTEN- ELLER AVLOPPSANLÄGGNING En VA-anläggning som inte ingår i verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen. Fastighetsägaren är ofta också verksamhetsutövaren som ansvarar för anläggningens drift.

FÖRBINDELSEPUNKT Gräns mellan VA-huvudmannens och fastighetsägarens ansvarsområde.

GEMENSAMHETSANLÄGGNING Gemensamhetsanläggningar för VA är en form av VA-lösning där flera fastighetsägare går ihop för att driva en gemensam vatten- och/eller avloppsanläggning.

LAV Förkortning för Lag om allmänna vattentjänster SFS 2006:412

RECIPIENT Sjö, vattendrag, kustvatten eller grundvatten som är mottagare för dagvatten eller spillvatten.

SPILLVATTEN I regel förorenat vatten från hushåll eller verksamhet. Med spillvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer att ska avledas till spillvattenledning.

TILLSKOTTSVATTEN Ovidkommande vatten som genom felkopplingar eller inläckage av vatten belastar spillvattenledningar, pumpstationer eller avloppsreningsverk.

VA Förkortning för vatten och avlopp.

VA-ANLÄGGNING En anläggning som har till ändamål att tillgodose behovet av vattentjänster

VA-FÖRSÖRJNING Ordande av en eller flera tjänster av dricksvatten, spillvatten, dagvatten och dränvatten.

VA-HUVUDMAN Den som äger en allmän VA-anläggning och ansvarar för VA-verksamheten juridiskt och ekonomiskt. Huvudman för den allmänna VA-anläggningen är Ljusnarsbergs kommun.

VA-KOLLEKTIV Alla fastigheter som är anslutna till allmänt VA är en del av VA-kollektivet.

VATTENSKYDD SOMRÅDE Ett geografiskt fastställt område till skydd för en vattenförekomst med betydelse för vattentäkt, antingen för en existerande vattentäkt eller för en möjlig framtida vattentäkt.

VATTENTJÄNST Vatten- och/eller avloppsförsörjning

VERKSAMHETSOMRÅDE (VO) Allmänna vatten- och avloppstjänster bedrivs inom ett fastställt geografiskt område, ett verksamhetsområde, inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller skall ordnas genom en allmän VA-anläggning.

Strategiskplanering

HÄLLEFORS
KOMMUN

Bilaga 1

Hällefors kommun

Undersökning av behov av strategiskmiljöbedömning

Bilaga till vattentjänstplan

dnr KS 26/00214

Antagningsdatum: [datum]

Framtagen av: Anuliina Svensson, Vattenstrateg

Dokumentsansvarig:

Giltighetstid:

Kommunförvaltningen, Sikforsvägen 7, 712 83 Hällefors
Telefon: 0591-641 00 Mejl: kommun@hellefors.se

<u>Inledning</u>	
<u>Processbeskrivning och lagrum</u>	
<u>Steg 1 och 2, i figuren</u>	
<u>Steg 3, i figuren</u>	
<u>Steg 4, i figuren</u>	
<u>Steg 5, i figuren</u>	
<u>Undersökning om betydande miljöpåverkan kan antas</u>	
<u>Steg 6, i figuren</u>	
<u>Checklista</u>	
<u>Beslut</u>	

Sammanfattning

Parallellt med framtagandet av vattentjänstplanen har behovet av en strategisk miljöbedömning undersökts. Åtgärderna i vattentjänstplanen anger vad som behöver göras men fastslår inte hur, det vill säga teknisk lösning eller eventuellt markanspråk. Det utreds vidare i respektive åtgärdsprojekt. Vattentjänstplanen bedöms inte ha behov av strategisk miljöbedömning.

Inledning

Vattentjänstplanen ska visa kommunens långsiktiga planer för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster och redogöra för åtgärder som behöver vidtas för att den allmänna anläggningen ska fungera vid skyfall och översvämningar. Enligt miljöbalken (6 kap. 3 och 5 §§) ska en kommun, som upprättar en plan som krävs i lag, göra en strategisk miljöbedömning om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Figur 1 är hämtad från Naturvårdsverkets handledning för strategiska miljöbedömningar och sammanfattar processen som har förts parallellt med arbetet med vattentjänstplanen.

Respektive steg i processen är markerat i figuren och beskrivs även i texten nedan.

Processbeskrivning och lagrum

Den schematiska figuren är hämtad från Naturvårdsverkets handledning för strategiska miljöbedömningar, den sammanfattar processen som genomförts med framtagandet av vattentjänstplanen för att tillgodose befintliga lagkrav. (<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/miljobedomningar/strategisk-miljobedomning/#E1280723062>, 2024-04-22), Den röda numreringen 1-6 i figuren visar de steg och bedömningar som gjorts och redovisas nedan i respektive steg.

Figur 4, Schematisk figur för undersökning för om det behöver göras en strategisk miljöbedömning.

Steg 1 och 2, i figuren

Steg 1: Upprättas planen av myndighet/kommun och krävs den i lag/författning?

Steg 2: Är det en plan för totalförsvaret, finansiell plan eller en plan för räddningstjänsten?

Strategiska miljöbedömningar för planer och program

3 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Skyldigheten gäller inte

1. planer och program som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten, och
2. finansiella eller budgetära planer och program.

Lag (2017:955).

Slutsats steg 1: JA, vattentjänstplanen faller under sådana planer som anges i 3 §. Vattentjänstplanen är reglerad i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster och tas fram av kommunen.

Slutsats steg 2: NEJ, vattentjänstplanen är inte en plan som omfattas av undantaget enligt.

Steg 3, i figuren

Steg 3: Kan genomförandet av planen/programmet omfatta verksamhet/åtgärd som kräver Natura 2000-tillstånd enligt 7 kap. 2 § MB?

Nationalpark

2 § Ett mark- eller vattenområde som tillhör staten får efter riksdagens medgivande av regeringen förklaras som nationalpark i syfte att bevara ett större sammanhängande område av viss landskapstyp i dess naturliga tillstånd eller i väsentligt oförändrat skick.

Slutsats steg 3: NEJ, vattentjänstplanen omfattar inte Natura 2000- områden eller andra områden som avses i 2 §.

Steg 4, i figuren

Steg 4: Är planen/programmet någon av de som listas i 2 § 2. a- i miljöbedömnings-förordningen?

Miljöbedömningsförordning (2017:966) 2 § punkt 2 anger att:

2 § En betydande miljöpåverkan ska antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken, om

1. genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, eller

2. planen, programmet eller ändringen anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till denna förordning och är

- a) ett åtgärdsprogram enligt 5 kap. 8 § miljöbalken,
- b) en avfallsplan enligt 15 kap. 41 § miljöbalken eller enligt 9 kap. 11 § avfallsförordningen (2020:614),
- c) en översiktsplan enligt 3 kap. plan- och bygglagen (2010:900),
- d) en regionplan enligt 7 kap. plan- och bygglagen,
- e) en plan för tillförsel, distribution och användning av energi enligt lagen (1977:439) om kommunal energiplanering,
- f) en länsplan enligt förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur,
- g) en havsplan enligt havsplaneringsförordningen (2015:400),
- h) en plan för moderna miljövillkor enligt 11 kap. 28 § miljöbalken, eller
- i) en annan plan eller ett annat program som avser jord- eller skogsbruk, fiske, energi, industri, transporter, regional utveckling, avfallshantering, vattenförvaltning, telekommunikationer, turism, fysisk planering eller markanvändning. Förordning (2020:694).

Slutsats steg 4: JA, vattentjänstplanen faller under de planer som tas upp under ”i” p.2.

Steg 5, i figuren

Steg 5: Anger planen/programmet förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till miljöbedömnings-förordningen? 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen tar upp flera verksamheter och åtgärder som berör vattentjänstplanens ämnesområde. Till exempel listas här infrastrukturprojekt (bilagan, p.10) med hög relevans:

10. Infrastrukturprojekt som avser
- a) anläggning av industriområden,
 - b) tätortsbebyggelse, inklusive byggande av shoppingcentrum och parkeringsplatser,
 - c) byggande av järnvägar, omlastningsstationer eller terminaler för kombinerad trafik,
 - d) anläggning av flygfält,
 - e) byggande av vägar, hamnar eller hamnanläggningar, inklusive fiskehamnar,
 - f) anläggning av inre vattenvägar eller anläggningar för reglering av vattenflöden,
 - g) dammar och andra fördämningar eller vattenmagasin för långvarigt bruk,
 - h) spårvägar, upphöjda eller underjordiska järnvägar, hängbanor eller liknande banor av speciell typ som endast eller i huvudsak används för passagerartransport,
 - i) byggande av rörledningar för gas eller olja,
 - j) anläggning av vattenledningar över långa avstånd,
 - k) kustanläggningar för att bekämpa erosion eller havsanläggningar i form av vallar, piler, vågbrytare eller andra anläggningar för skydd mot havet eller andra havsanläggningar varigenom kustlinjen kan ändras (andra verksamheter och åtgärder än sådana som avser underhåll eller återuppbyggnad av anläggningar),
 - l) system för utvinning av grundvatten eller konstgjord grundvattenbildning, eller
 - m) anläggningar för överledning av vatten mellan avrinningsområden.

Slutsats steg 5: NEJ, Vattentjänstplanen kan identifiera behov av att bedriva projekt som anges i 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen, men anger inte förutsättningarna för att bedriva verksamheten eller vidta åtgärder. Vattentjänstplanens upplägg hanterar vad som behöver göras men inte hur åtgärder ska genomföras eller vilket eventuellt markanspråk kan komma att krävas. Det får efterföljande utrednings-arbete hantera.

Därmed konstateras att en betydande miljöpåverkan med anledning av planen inte kan förutsättas men att det krävs en undersökning för att fastslå om behov av strategisk miljöbedömning krävs (enligt miljöbalkens 6 kap. 5 §, nedan).

Att undersöka om en betydande miljöpåverkan kan antas

5 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, om

1. frågan om betydande miljöpåverkan inte är avgjord i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 4 §, eller
2. planen, programmet eller ändringen inte omfattas av undantaget i 3 § andra stycket. *Lag (2017:955).*

Undersökning om betydande miljöpåverkan kan antas

För att utreda om planen antas medföra betydande miljöpåverkan görs en undersökning. Vad en undersökning innebär framgår av miljöbalkens 6 kap. 6 §:

- 6 §** Undersökningen ska innebära att myndigheten eller kommunen
1. identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och
 2. samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Om undersökningen visar att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver en miljökonsekvensbeskrivning (strategisk miljöbedömning) tas fram och antas parallellt med planen. Undersökningen ska generera ett beslutsunderlag. Om undersökningen visar att planen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver ingen strategisk miljöbedömning tas fram.

Metod för Undersökning

Undersökningen har utgått ifrån 5 § miljöbedömningsförordningen där det tydliggörs vad undersökningen skall utgå ifrån vid bedömning av om planen eller programmets genomförande kan antas ge upphov till betydande miljöpåverkan.

5 § Vid en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken ska identifieringen av omständigheter som i det enskilda fallet talar för eller emot en betydande miljöpåverkan utgå ifrån

1. i vilken utsträckning planen, programmet eller ändringen
 - a) anger förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,
 - b) har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför,
 - c) har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt, eller
 - d) har betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen,
2. miljöproblem som är relevanta för planen, programmet eller ändringen,
3. de sannolika miljöeffekternas och det påverkade områdets utmärkande egenskaper,
4. i vilken utsträckning det går att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna,
5. miljöeffekternas gränsöverskridande egenskaper,
6. miljöeffekternas omfattning,
7. riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter,
8. det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen, och
9. påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.

Steg 6, i figuren

Planen bedöms, med stöd av nedanstående checklista, inte antas medföra betydande miljöpåverkan vilket medför att ingen miljöbedömning kommer att upprättas. Planen väntas ge vissa positiva effekter kopplat till att säkerställa vattentjänsterna.

Kommunens ställningstagande om att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan redovisas i samrådsmaterialet till vattentjänstplanen (detta dokument).

Checklista

En checklista har upprättats och använts som hjälp i arbetet med bedömningen för att tydliggöra vilka aspekter som särskilt har bedömts i undersökningen.

Vid "ja" på följande 3 frågor innebär planen alltid en betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning krävs.	Ja	Nej
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt MB 7 kap 28a §?		Nej
Anger planen förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen?		Nej
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan? Ställningstagande utifrån checklistan nedan		Nej

Bedömd påverkan				
Checklista	Negativ	Ingen	Positiv	Kommentarer
Agenda 2030, Globala mål		x		Ingen direkt påverkan men eventuellt liten potentiellt positiv påverkan av mål 6, rent vatten och sanitet för alla.
Nationella miljömål		x		Ingen påverkan
Regionala miljömål		x		Ingen påverkan
Nationella planer		x		Ingen påverkan
Översiktsplan		x		Ingen direkt påverkan, vattentjänstplanen följer översiktsplanens beskrivning för samhällsutveckling.
Övriga kommunala policys, planer och program		x		Ingen påverkan
Riksstressen		x		Ingen påverkan
Kulturvärden		x		Ingen påverkan
Naturvärden		x		Ingen påverkan
Sociala värden och rekreation		x		Ingen påverkan
Materiella värden		x		Ingen direkt påverkan men åtgärder till följd av planen kan skydda tekniska installationer, som har materiella värden i den allmänna VA-anläggningen.
Risker för människors hälsa eller för miljön			x	Riskerna bedöms minska något genom att säkra vattentjänsterna.
Ekosystemtjänster		x		Ingen direkt påverkan
Vatten, yt- och grundvattenkvalitet		x		Vattentjänstplanen syftar till att säkra vattentjänsterna, inga tekniska lösningar finns angivna.
Klimatförhållanden		x		Ingen direkt påverkan
Mark		x		Ingen direkt påverkan
Luft		x		Ingen direkt påverkan
Behöver ytterligare undersökningar eller analyser genomföras?				Nej

Beslut

Enligt miljöbalkens 6 kap. 7 § framgår det att: Beslut som följer kommunens ställningstagande om att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan tas av kommunfullmäktige i samband med antagandet av planen, då detta ställningstagande kommer ligga som en bilaga till planen vid antagande.

Beslut i frågan om miljöpåverkan

7 § Myndigheten eller kommunen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten. *Lag (2017:955).*

Ansvariga handläggare Hällefors kommun

Anuliina Svensson

Vattenstrateg

Bilaga 2

Hällefors kommun

Samrådsredogörelse

Bilaga till vattentjänstplan

Hur samrådet har bedrivits

Samrådet genomfördes efter kommunstyrelsen beslut Dnr 26/00214. Enligt 6 § Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Där det anges att; det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun som ska samrådas.

Samrådstiden 17 april- 15 maj 2026 annonserades på kommunens anslagstavla och i Nerikes Allehanda. Förslaget har funnits tillgängligt på kommunens hemsida, utställt på biblioteket i Hällefors och i Samhällsbyggnadsförvaltningens reception i Lindesberg. Förslaget har mejlats till Miljöenheten och Länsstyrelsen Örebro län.

Inkomna synpunkter och kommentarer

Länsstyrelsen har inkommit med synpunkter. Nedan presenteras synpunkter och kommentarer kring hur kommunen tar hand om synpunkten.

Ingen förändring i planen

I planen har det förtydligats att Silvergruvan har beslutats att ingå i kommunalt verksamhetsområde för dricksvatten. Under samrådet har det inte framkommit några övriga synpunkter som utgör grund till förändringar eller revideringar i vattentjänstplanen.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har tagit fram en vattentjänstplan för Hällefors kommun. Länsstyrelsen har följande synpunkter på planen:

Skyfall

Planen saknar förslag på åtgärder för hur man avser arbeta vidare med skyfallsarbetet när man identifierat riskområden/anläggningar i lågpunkter. Det är viktigt att det finns en plan för att vidta åtgärder för att minska riskerna för VA-systemet när dessa har hittats.

Kommentar: Synpunkten delas att det efter utredning av skyfallsrisker behöver finnas en planering för genomförande av åtgärder för att skyfallssäkra VA-anläggningar.

Förorenad mark

Planen saknar föroreningsperspektiv. Vattentjänstplanen nämner ingenting om förorenade områden och hur man avser jobba för att långsiktigt skydda de vattenförekomster som används till dricksvatten. Planen beskriver inte heller hur förorenade områden ska hanteras vid framtida ledningsdragningar. Ledningsgravar kan orsaka att föroreningar sprids långa vägar från sin källa och riskerar därmed att

förorena nya områden. Det är redan idag känt att markarbeten i Silvergruvan för att tillhandahålla redan beslutat kommunalt dricksvatten kommer innebära grävning i förorenad mark.

Länsstyrelsen bedömer att Hällefors kommun behöver inkludera förorenade områden i vattentjänstplanen eller åtminstone beskriva hur man kommer att hantera markföroreningar som upptäcks vid markarbeten.

Kommentar: Synpunkten delas att det behövs speciella utredningar och tekniskt arbetssätt i förorenade områden, ingen justering görs i planen då planen inte beskriver eventuella markanspråk eller hur åtgärderna ska utföras. I VA-förnyelseplanen för ledningsnät tas hänsyn till i vilken ordning ledningar behöver förnyas. Vattentjänstplanen beskriver inte hur åtgärdslistan ska genomföras i detalj. Vattenledningar i förorenade områden ska prioriteras i förnyelseplanen genom att konsekvenserna riskerar att bli stora om driftstörningar uppstår på dessa ledningar.

Fornlämningar

Flera av de åtgärder som omnämns i vattentjänstplanen riskerar att beröra fornlämningar. Det gäller främst de åtgärder som hör samman med utbyggnadsplanen för nya verksamhetsområden med kommunal vattentjänst.

Alla fornlämningar, såväl kända som okända, är skyddade enligt kulturmiljölagen (1988:950), vilket innebär att det är förbjudet att utan tillstånd av Länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning. Kända fornlämningar framgår av bland annat Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister: Fornsök (raa.se).

För att utreda om tidigare okända fornlämningar kommer att beröras av en planerad åtgärd kan en arkeologisk utredning behöva utföras. Det finns en hög sannolikhet för att arkeologiska utredningar kan behöva utföras inför etablerande av flera av de tänkta verksamhetsområden som omnämns i vattentjänstplanen. Länsstyrelsen vill därför uppmuntra till tidig dialog i samband med planering för dessa nya verksamhetsområden, för att i ett tidigt skede kunna lämna besked om fornlämningar riskerar att beröras och om arkeologiska åtgärder kan bli aktuella.

Kommentar: Synpunkten delas, ingen justering görs i planen då planen inte beskriver eventuella markanspråk eller hur åtgärderna ska utföras. Fornlämningar beaktas vid planering av anläggningsarbete.

Övrigt

När det gäller området Silvergruvan har egen vattenförsörjning inom området bedömts innebära risk för människors hälsa då det är förhöjda halter arsenik, koppar och kadmium i flera av de enskilda vattentäkter som finns i området. Det finns ett lagakraftvunnet beslut om att området ska ombesörjas av kommunalt vatten. Länsstyrelsen anser att det ska framgå av planen.

Kommentar: Det har förtydligats i vattentjänstplanen att Silvergruvan är beslutat att ingå i verksamhetsområde för kommunalt dricksvatten och att det pågår tekniska utredningar för att genomföra beslutet.

**HÄLLEFORS
KOMMUN**

2026-03-24

§ 42 Beslut om samrådshandling förslag till vattentjänstplan för Hällefors kommun, dnr KS 26/00214

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KS 2025-06-10 §108 Beslut om beställning av
Vattentjänstplan och VA-utbyggnadsplan dnr 25/00109
Förslag till samrådshandling förslag till vattentjänstplan för Hällefors
kommun, dnr KS 26/00214-2
Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV)

Ärendet

Enligt 6 § i Vattentjänstlagen (LAV) har kommunen ett ansvar att
ordna vattentjänster för bebyggelse som tillsammans bildar ett större
sammenhang, om risk för människors hälsa eller miljön föreligger.
Vattentjänster är vattenförsörjning och avlopp (VA).

Kommunstyrelsen beslutade 2026-06-10 KS § 108, dnr KS 25/00109,
att beställa en vattentjänstplan och VA-utbyggnadsplan för Hällefors
kommun och ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att
framställa den. Ärendet har utretts i förvaltningsövergripande
samarbete vattenstrateg och VA-verksamheten.

Vattentjänstplanen är ett vägledande dokument som redovisar
kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna
vattentjänster kan tillgodoses. En vattentjänstplan är strategiskt
dokument för att säkra vattentjänster enligt lagkrav i LAV.

Motivering till beslutet och lagstöd

Bakgrund: Enligt 6 § i Vattentjänstlagen (LAV) ska finnas en aktuell
vattentjänstplan i varje kommun. Kommunfullmäktige beslutar om
antagande och ändring av en vattentjänstplan. Kommunfullmäktige
ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med
hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster.

Detta beslut fattas med stöd av §6 Lag (2006:412) om allmänna
vattentjänster.

Information om samråd

Hällefors kommun har tagit fram ett förslag till en vattentjänstplan,
som visar den långsiktiga planeringen för att tillgodose behovet av
allmänna vattentjänster. Samrådet syftar till att informera om det
pågående arbetet samt att ge möjlighet till insyn och påverkan.
Samrådet ger möjlighet att lämna synpunkter på förslaget som kan

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2026-03-24

beaktas innan beslutet tas. Planen kommer sedan att aktualitetsprövas vart fjärde år.

Miljömässigt perspektiv

Vattentjänstplanens syfte är att säkra vattentjänsterna enligt LAV, inte att vattentjänsterna ska utföras på ett sådant sätt att miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten enligt miljöbalken kan följas. Åtgärder som VA-huvudmannen behöver genomföra för att följa kraven kopplade till miljökvalitetsnormer kommer därför inte behandlas i vattentjänstplanen,

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar förslag till vattentjänstplan ska antas som samrådshandling.

Vid allmänna utskottets behandling av ärendet föredrar vattenplanerare Anuliina Svensson och VA-ingenjör Robin Melin.

Ordförande Cecilia Albertsson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag till beslut under proposition och finner att allmänna utskottet bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen att besluta

Anta förslag till vattentjänstplan som samrådshandling.

Under kommunstyrelsens behandling av ärendet ställer ordförande Cecilia Albertsson (M) bifall mot avslag på allmänna utskottets förslag till beslut under proposition och finner att kommunstyrelsen bifaller allmänna utskottets förslag till beslut.

Kommunstyrelsens beslut

Anta förslag till vattentjänstplan som samrådshandling.

Expedieras till
Vattenplanerare

2026-06-16

§ 40 Beslut om antagande av OPF-KR 26 – Omställningsstöd och pension för förtroendevalda

Beslutsunderlag

Cirkulär 25:64 (SKR)

Ärendet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har antagit nya bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26, och rekommenderar kommuner och regioner att anta regelverket.

OPF-KR 26 gäller för förtroendevalda som tillträder uppdrag efter valet 2026 och ersätter nuvarande regelverk OPF-KR 25.

De viktigaste förändringarna är:

- Omställningsstöd lämnas inte till den som dömts till fängelse i två år eller mer.
- Tid som förtroendevald hos annan kommun eller region kan räknas med vid bedömning av rätt till omställningsstöd.
- Omställningsstöd samordnas med andra inkomster.
- Mindre pensionsbelopp betalas inte ut.
- Pensionsutbetalning kan tas ut under kortare tid, dock minst tio år.
- Tidigaste uttag av pension är 62 år och pension som inte tagits ut börjar betalas ut automatiskt vid 70 års ålder.
- Reglerna om familjeskydd och sambobegrepp har förtydligats.

OPF-KR 26 innebär främst förtydliganden och anpassningar av nuvarande bestämmelser. Förvaltningen bedömer att kommunen bör följa SKR:s rekommendation och anta det nya regelverket.

Ekonomiskt perspektiv

Förändringen bedöms inte medföra några väsentliga ökade pensionskostnader jämfört med nuvarande regelverk. Eventuella effekter hänför sig främst till förändrade regler för omställningsstöd och bedöms vara begränsade.

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2026-06-16

Förvaltningens förslag till beslut

Anta bestämmelser om omställningsstöd och pension för
förtroendevalda (OPF-KR 26) med start 15 oktober 2026

Tidigare antagna bestämmelser om OPF-KR 25 upphör att gälla för de
förtroendevalda 15 oktober 2026

Vid allmänna utskottets behandling av ärendet föredrar HR-chef
Emma Norén.

Ordförande Cecilia Albertsson (M) ställer bifall mot avslag på
förvaltningens förslag till beslut under proposition och finner att
allmänna utskottet bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:
Anta bestämmelser om omställningsstöd och pension för
förtroendevalda (OPF-KR 26) med start 15 oktober 2026

Tidigare antagna bestämmelser om OPF-KR 25 upphör att gälla för de
förtroendevalda 15 oktober 2026

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATAASEN

Cirkulärnr: 25:64
Diariernr: SKR2025/03580
Handläggare: Victoria Bergner
Ämnesord: Förtroendevalda, Pension
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Extern medverkan: -
Datum: 2025-12-10
Mottagare: Kommunstyrelsen, Regionstyrelsen
Rubrik: Cirkulär - OPF-KR 26
Ersätter: -
Bilaga: Bilaga 1 - OPF-KR 26
Bilaga 2 - Kommentar till OPF-KR 26
Bilaga 3 - Delningstal OPF-KR 26

Sammanfattning

SKR:s styrelse har den 19 december 2025 antagit förslag till nya bestämmelser för omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda – OPF-KR 26. Reglerna gäller för uppdrag som tillträds efter valet 2026 eller senare och är indelade i fyra kapitel: inledande bestämmelser, omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd.

Följande förändringar införs:

Omställningsstöd: En ny regel införs som utesluter omställningsstöd vid fängelsedom på två år eller mer.

Tid hos annan uppdragsgivare får räknas in i kvalifikationstid.

Samordning med all inkomst redan från första året, med fribelopp motsvarande en tolfedel av prisbasbeloppet.

Pension:

Ingen utbetalning av belopp under 250 kr per år.

Kortare utbetalningstid (minst 10 år) möjlig.

Tidigaste uttag vid 62 år, automatisk utbetalning vid 70 år.

Sambobegreppet förtydligas.

Familjeskydd:

Endast ett helt familjeskydd kan betalas ut, även vid flera uppdrag.

Sambobegreppet klargörs.

En ny **försäkringsteknisk bilaga** med uppdaterade delningstal samt en reviderad **kommentar** som förtydligar och stärker dokumentets vägledande funktion är också antagna.

OPF-KR 26

Sveriges Kommuner och Regioners styrelse har den 19 december 2025 antagit förslag till nya bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd till förtroendevalda (OPF-KR) för att kunna tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett (eller flera) uppdrag efter valet 2026 eller senare. Den nya versionen benämns OPF-KR 26.

Förslag till OPF-KR 26 är utformat med utgångspunkt att ett förtroendeuppdrag inom kommuner och regioner utgör en viktig del av den demokratiska strukturen och därför kräver särskilda villkor anpassade för uppdraget.

OPF-KR 26 är fortsatt indelat i fyra kapitel; inledande bestämmelser, omställningsstöd, pensionsbestämmelser samt familjeskydd.

Förslaget innehåller i korthet följande förändringar:

Kapitel 2, bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda.

En ny § 2a införs som ger rätt till att neka omställningsstöd om den förtroendevalde döms till fängelse i två år eller mer.

Tid i uppdrag hos annan uppdragsgivare som tillämpar OPF-KR 26 eller tidigare får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid för ekonomiskt omställningsstöd samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Samordningsreglerna gällande ekonomiskt omställningsstöd samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd förändras i §7. Omställningsstöden föreslås samordnas med all förvärvsinkomst och/eller annan inkomst från och med det första året med omställningsstöd. Av administrativa skäl föreslås att från samordningen undanta ett fribelopp som per månad motsvarar en tolfedel av samma års prisbasbelopp.

Kapitel 3, pensionsbestämmelser

Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte. I tidigare versioner av OPF-KR justerades beloppet årligen genom indexering, men denna rutin har av administrativa skäl tagits bort.

En möjlighet till kortare utbetalningstid av pensionsbehållningen om minst 10 år har införts.

Tidigaste ålder för uttag av pensionsbehållning har justerats till 62 år.

En regel om automatisk utbetalning av pensionsbehållningen vid 70 år har också införts. Detta för att pensionsbehållningen inte ska glömmas bort.

Sambobegreppet förtydligas med hänvisning till sambolagen i § 11, efterlevandeskydd.

Kapitel 4, familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

I §3 införs en regel om att endast ett helt familjeskydd kan falla ut oavsett om man har flera uppdrag hos flera uppdragsgivare.

I ny anmärkning till § 4 har sambobegreppet förtydligats.

Kommentaren till OPF-KR 26

Kommentaren till OPF-KR 26 har reviderats i syfte att förtydliga och öka dess vägledande funktion.

Övrigt

En uppdaterad försäkringsteknisk bilaga med nya delningstal har införts och ersätter den tidigare från 2014. Bilagan har moderniserats och beskriver bland annat hur pensionsbehållningen ska räknas upp i högre åldrar.

SKR rekommenderar att lokalt antagande av OPF-KR 26 görs med ikraftträdandedatum tidigast från och med 15 oktober 2026.

Förslag till lokala beslut

I enlighet med Sveriges Kommuner och Regioners styrelses beslut föreslås:

att anta bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med tillhörande bilagor.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Victoria Bergner.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATAASEN

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Jeanette Hedberg

Victoria Bergner

Bilagor:

Bilaga 1 - OPF-KR 26

Bilaga 2 - Kommentar till OPF-KR 26

Bilaga 3 - Delningstal OPF-KR 26

Delningstal OPF-KR 26

Förskottsränta 1,6%, inga belastningar

Finansinspektionens livslängdsantaganden enligt RIPS 2021

Generation 60 tal

Hänsyn till linjär dödlighet från 97

Dödsfall före pensionsålder garanterad utbetalning i 5 år

Delningstal

4,8067

Livsvarig utan

återbetalnings-

skydd/garanti

Livsvarig med 20 års

utbetalnings-garanti

Kvinna 50% Man

50%

Kvinna 50% Man 50%

Uttagsålder

Delningstal

Delningstal

6011	22,2576	23,264
6100	22,2092	23,2242
6101	22,1608	23,1845
6102	22,1124	23,1449
6103	22,0639	23,1053
6104	22,0154	23,0658
6105	21,9669	23,0263
6106	21,9183	22,9868
6107	21,8697	22,9475
6108	21,821	22,9081
6109	21,7724	22,8688
6110	21,7236	22,8296
6111	21,6749	22,7904
6200	21,6261	22,7513
6201	21,5773	22,7123
6202	21,5284	22,6733
6203	21,4796	22,6344
6204	21,4306	22,5955
6205	21,3817	22,5567
6206	21,3327	22,5179
6207	21,2837	22,4793
6208	21,2346	22,4406
6209	21,1855	22,4021
6210	21,1364	22,3636
6211	21,0873	22,3252
6300	21,0381	22,2869
6301	20,9889	22,2486

6302	20,9397	22,2104
6303	20,8904	22,1722
6304	20,8411	22,1342
6305	20,7918	22,0962
6306	20,7424	22,0583
6307	20,693	22,0205
6308	20,6436	21,9827
6309	20,5941	21,945
6310	20,5446	21,9075
6311	20,4951	21,8699
6400	20,4456	21,8325
6401	20,396	21,7952
6402	20,3464	21,7579
6403	20,2968	21,7207
6404	20,2472	21,6836
6405	20,1975	21,6466
6406	20,1478	21,6097
6407	20,0981	21,5729
6408	20,0483	21,5362
6409	19,9985	21,4995
6410	19,9487	21,463
6411	19,8989	21,4265
6500	19,849	21,3902
6501	19,7991	21,3539
6502	19,7492	21,3178
6503	19,6993	21,2817
6504	19,6493	21,2457
6505	19,5994	21,2099
6506	19,5494	21,1741
6507	19,4993	21,1385
6508	19,4493	21,1029
6509	19,3992	21,0675
6510	19,3491	21,0321
6511	19,299	20,9969
6600	19,2489	20,9618
6601	19,1987	20,9268
6602	19,1485	20,8919
6603	19,0983	20,8571
6604	19,0481	20,8224
6605	18,9978	20,7879
6606	18,9476	20,7534
6607	18,8973	20,7191
6608	18,847	20,6849
6609	18,7967	20,6509
6610	18,7464	20,6169
6611	18,696	20,5831
6700	18,6456	20,5493

6701	18,5952	20,5158
6702	18,5448	20,4823
6703	18,4944	20,449
6704	18,444	20,4158
6705	18,3935	20,3827
6706	18,343	20,3497
6707	18,2926	20,3169
6708	18,2421	20,2843
6709	18,1915	20,2517
6710	18,141	20,2193
6711	18,0905	20,187
6800	18,0399	20,1549
6801	17,9894	20,1229
6802	17,9388	20,0911
6803	17,8882	20,0593
6804	17,8376	20,0278
6805	17,787	19,9963
6806	17,7363	19,9651
6807	17,6857	19,9339
6808	17,635	19,9029
6809	17,5844	19,8721
6810	17,5337	19,8414
6811	17,483	19,8109
6900	17,4323	19,7805
6901	17,3817	19,7503
6902	17,331	19,7202
6903	17,2802	19,6903
6904	17,2295	19,6605
6905	17,1788	19,6309
6906	17,1281	19,6014
6907	17,0773	19,5721
6908	17,0266	19,543
6909	16,9759	19,514
6910	16,9251	19,4852
6911	16,8744	19,4566
7000	16,8236	19,4281
7001	16,7728	19,3998
7002	16,7221	19,3716
7003	16,6713	19,3436
7004	16,6205	19,3158
7005	16,5698	19,2882
7006	16,519	19,2607
7007	16,4682	19,2334
7008	16,4175	19,2063
7009	16,3667	19,1794
7010	16,3159	19,1526
7011	16,2651	19,126

7100	16,2144	19,0996
7101	16,1636	19,0733
7102	16,1129	19,0472
7103	16,0621	19,0214
7104	16,0113	18,9956
7105	15,9606	18,9701
7106	15,9098	18,9448
7107	15,8591	18,9196
7108	15,8084	18,8946
7109	15,7576	18,8698
7110	15,7069	18,8452
7111	15,6562	18,8208
7200	15,6055	18,7966
7201	15,5548	18,7725
7202	15,5041	18,7486
7203	15,4534	18,725
7204	15,4027	18,7015
7205	15,3521	18,6782
7206	15,3014	18,6551
7207	15,2508	18,6322
7208	15,2001	18,6094
7209	15,1495	18,5869
7210	15,0989	18,5646
7211	15,0483	18,5424
7300	14,9977	18,5205
7301	14,9471	18,4987
7302	14,8966	18,4772
7303	14,846	18,4558
7304	14,7955	18,4346
7305	14,745	18,4136
7306	14,6945	18,3929
7307	14,6441	18,3723
7308	14,5936	18,3519
7309	14,5432	18,3317
7310	14,4927	18,3117
7311	14,4423	18,2919
7400	14,392	18,2723
7401	14,3416	18,2529
7402	14,2913	18,2337
7403	14,2409	18,2147
7404	14,1906	18,1959
7405	14,1404	18,1773
7406	14,0901	18,1589
7407	14,0399	18,1407
7408	13,9897	18,1227
7409	13,9395	18,1049
7410	13,8894	18,0873

7411	13,8392	18,0699
7500	13,7891	18,0527
7501	13,7391	18,0357
7502	13,689	18,0189
7503	13,639	18,0023
7504	13,589	17,9859
7505	13,539	17,9697
7506	13,4891	17,9537
7507	13,4392	17,9379
7508	13,3894	17,9222
7509	13,3395	17,9068
7510	13,2897	17,8916
7511	13,2399	17,8766
7600	13,1902	17,8617
7601	13,1405	17,8471
7602	13,0908	17,8326
7603	13,0412	17,8184
7604	12,9916	17,8043
7605	12,942	17,7905
7606	12,8925	17,7768
7607	12,843	17,7633
7608	12,7936	17,7501
7609	12,7441	17,737
7610	12,6948	17,7241
7611	12,6454	17,7113
7700	12,5962	17,6988
7701	12,5469	17,6865
7702	12,4977	17,6743
7703	12,4485	17,6624
7704	12,3994	17,6506
7705	12,3503	17,639
7706	12,3013	17,6276
7707	12,2523	17,6164
7708	12,2033	17,6053
7709	12,1544	17,5945
7710	12,1056	17,5838
7711	12,0568	17,5733
7800	12,008	17,563
7801	11,9593	17,5528
7802	11,9107	17,5429
7803	11,862	17,5331
7804	11,8135	17,5235
7805	11,765	17,514
7806	11,7165	17,5048
7807	11,6681	17,4957
7808	11,6198	17,4867
7809	11,5714	17,478

7810	11,5232	17,4694
7811	11,475	17,461
7900	11,4269	17,4527
7901	11,3788	17,4446
7902	11,3308	17,4367
7903	11,2828	17,4289
7904	11,2349	17,4212
7905	11,187	17,4138
7906	11,1393	17,4065
7907	11,0915	17,3993
7908	11,0439	17,3923
7909	10,9962	17,3854
7910	10,9487	17,3787
7911	10,9012	17,3721
8000	10,8538	17,3657

RIPS 21 (version 2021) Ett nytt livslängdsantagande infördes 2021 genom beslut i SKR:s styrelse 23 april. Det nya antagandet bygger på data för kommunsektorns egna anställdas dödlighet och inkomster. Vid skattning av dödlighetsparametrar har också en annan metod tillämpats, så kallad ekonomisk dödlighet, vilken beaktar skillnader i dödlighet för anställda i olika inkomstskikt.

Dödlighet och efterlevandepension

Dödlighetsintensiteten μ_x per år vid åldern x år antas vara given av följande formler:

$$\mu_x = a + b * e^{cx} \quad \text{för } x \leq 97$$

$$\mu_x = \mu_{97} + 0,03 * (x - 97) \quad \text{för } x > 97$$

De så kallade Makehamparametrarna a , b och c beror på kön och födelseår enligt:

Tabell 1: Makehamparametrar för kvinnor respektive män

Födelseår	-1919	1920 -1929	1930 -1939	1940 -1949	1950 -1959	1960 -1969	1970 -1979	1980-
Kvinnor								
$a * 10^3$	13,0	13,0	5,6	1,9	1,1	1,0	0,9	0,8
$b * 10^6$	0,530	0,530	0,793	1,219	1,382	1,161	0,846	0,781
c	0,137	0,137	0,132	0,126	0,123	0,123	0,125	0,125

Födelseår	-1919	1920 -1929	1930 -1939	1940 -1949	1950 -1959	1960 -1969	1970 -1979	1980-
-----------	-------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	-------

Män

$a \cdot 10^3$	61,5	20,5	8,9	3,2	1,5	1,0	0,8	0,8
$b \cdot 10^6$	0,206	0,206	0,334	0,528	0,622	0,575	0,587	0,552
c	0,148	0,151	0,145	0,138	0,134	0,133	0,131	0,130

Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)

Inledning

I kommentaren till OPF-KR 26 behandlas de föreslagna bestämmelserna om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda. Kommentaren följer samma struktur som OPF-KR 26.

OPF-KR 26 är utformat för att tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett eller flera uppdrag för första gången efter valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller i vissa delar även för förtroendevalda som tidigare inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda. OPF-KR 26 ersätter samtliga av de tidigare regelverken OPF-KR 25, OPF-KL 18 och OPF-KL 14.

En uppdaterad försäkringsteknisk bilaga har införts och ersätter den tidigare från 2014. Bilagan har moderniserats och beskriver bland annat hur pensionsbehållningen räknas upp i högre åldrar.

Kommuner, regioner och kommunalförbund som ännu inte har antagit OPF-KR (eller tidigare OPF-KL) bör notera att de framtagna kommentarerna och riktlinjerna för tillämpning bygger på antagandet att OPF-KL 14, OPF-KL 18 och/eller OPF-KR 25 redan är antagna.

SKR rekommenderar att OPF-KR 26 antas med ikraftträdande den 15 oktober 2026. Datumet är valt för att sammanfalla med starten av en ny mandatperiod. Syftet är att undvika förändringar av villkor under pågående mandatperiod och skapa förutsägbarhet och likvärdighet för de förtroendevalda.

Definitioner och förklaringar i OPF-KR 26

Förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)	<i>”Med förtroendevalda avses i denna lag ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar, de som fullgör förtroendeuppdrag som anges i 2 § första stycket samt revisorer.</i> <i>Med förtroendevalda avses också ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen, förbundsstyrelsen eller någon annan nämnd, de beslutande församlingarnas beredningar samt revisorer i ett kommunalförbund.”</i>
Fullmäktige	Med fullmäktige avses kommunfullmäktige, regionfullmäktige samt förbundsfullmäktige.

Lokal pensionsmyndighet	Det beslutande organ, eller funktion, som ska ha till uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26. Den lokala pensionsmyndigheten kan vara fullmäktige eller kommunstyrelsen men kan också delegeras till exempelvis arvodesberedningen eller tjänstefunktion.
Fullgör uppdrag på betydande del av heltid	Med <i>betydande del av heltid</i> , avses sammanlagt minst 40 procent av en heltidstjänst. Att <i>betydande del</i> anges till 40 procent är en uttolkning av kommunallagen.
Förvärvsinkomst	Med förvärvsinkomst, och andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, avses sådana inkomstslag som anges - i 59 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) t.ex. sjukpenning, föräldrapenningförmåner, inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning samt enligt Skatteverkets definition av förvärvsinkomst. All annan inkomst än kapitalinkomst är förvärvsinkomst. De vanligaste förvärvsinkomsterna är en på basis av ett arbetsförhållande erhållen lön och en inkomst som ska jämföras med denna samt pension. Även en i stället för denna inkomst erhållen inkomst, förmån eller ersättning, t.ex. arbetslöshetsdagpenning och dagtraktamente av olycksfallsförsäkring, är förvärvsinkomst. Förvärvsinkomsten ansluter sig dock inte alltid till utförande av arbete, eftersom även t.ex. en förtäckt dividend är förvärvsinkomst. Förvärvsinkomst är enligt rättspraxisen också en garantiprovision (HFD 1994/2895). Av resultatet av näringsverksamhet och jordbruk kan även en del vara

	förvärvsinkomst. Av dessa inkomster avskiljs först kapitalinkomstandelen och resten beskattas som förvärvsinkomst. Även inkomstandelen för en delägare i en sammanslutning och den dividend som ett annat bolag än ett börsbolag har utbetalat indelas i en kapital- och förvärvsinkomstandel.
Pensionsgrundande inkomst	Den förtroendevaldes årsarvoden, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.
Mandatperiod	En mandatperiod är den period den förtroendevalde har sitt uppdrag. I Sverige utgör en politisk mandatperiod oftast fyra år och mandatperioden för kommunfullmäktige löper mellan valen från och med den 15 oktober valåret (kap 5 § 9 första stycket kommunallagen).

Cirkulär och övrig information avseende OPF-KR/KL

Cirkulär 25:64 – OPF-KR 26

Cirkulär 24:63 – OPF-KR 25

Cirkulär 18:31 – OPF-KL 18

Cirkulär 13:75 – OPF-KL 14

Arbetsgivarnytt nr 31/14

Arbetsgivarnytt nr 28/12

Övergripande om bestämmelserna

OPF-KR 26 omfattar förtroendevald som avses 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund.

OPF-KR 26 är utformat för tillämpning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund. För att bestämmelserna ska äga giltighet krävs ett lokalt antagande av fullmäktige. OPF-KR 26 utgår från den enskilda kommunen, regionen eller kommunalförbundet. Med ”tidigare uppdrag” avses i kommentaren uppdrag hos samma uppdragsgivare och ska inte sammanblandas med uppdrag hos annan uppdragsgivare.

Bestämmelserna i OPF-KR 26 ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och bestämmelserna har i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.

Kommunala aktiebolag

Styrelseledamöter i kommunala aktiebolag omfattas inte av bestämmelserna i OPF-KR 26, villkor för styrelseledamöter regleras i första hand genom aktiebolagslagen. Det är dock möjligt att besluta om en modell som ger förmåner eller nivåer liknande OPF-KR 26 även för kommunala aktiebolag. Om ett sådant beslut fattas måste man beakta att aktiebolagslagen och kommunallagen är två separata regelverk med olika krav och principer. Konsekvenserna av att införa OPF-KR 26-liknande villkor inom ramen för aktiebolagslagen har inte utretts, vilket innebär att rättsliga och praktiska effekter är mycket osäkra.

Om en kommun eller region ändå väljer att slå samman uppdrag och ersättningar för förtroendeuppdrag och styrelsearbete i kommunala aktiebolag rekommenderas att en ersättningspolicy utarbetas och dokumenteras som tillägg till OPF-KR 26. Tillägget bör tydligt beskriva hur OPF-KR 26 ska tillämpas, inklusive om förmåner som omställningsstöd omfattar hela uppdraget – även den del som avser styrelsearbete i kommunala aktiebolag.

Bestämmelserna är indelade i fyra kapitel; inledande bestämmelser, bestämmelser om omställningsstöd, pensionsbestämmelser samt familjeskydd.

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

Att inneha ett förtroendeuppdrag är förenat med särskilda förutsättningar. Ett politiskt uppdrag utgör inte en anställning, och den förtroendevalde är således inte anställd av kommunen, regionen eller kommunalförbundet. Den förtroendevalde omfattas därför inte av bestämmelser i lagstiftning som reglerar arbetsmarknaden, exempelvis semester, arbetstid, anställningsskydd eller tjänstepension. Förtroendeuppdraget innebär att den förtroendevalde verkar i en miljö där olika samhällsintressen behöver balanseras. Det kan i vissa fall medföra en viss distans till den lokala arbetsmarknaden.

Mot denna bakgrund är det rimligt att den som lämnar ett förtroendeuppdrag också erbjuds stöd för att hitta en ny väg tillbaka till arbetslivet. Med hänsyn till att de förtroendevalda har olika bakgrund och varierande förutsättningar är det av vikt att säkerställa att adekvata stöd- och återgångsmöjligheter finns.

Omställningsbestämmelserna i OPF-KR 26 syftar till en aktiv omställning genom riktade insatser och tidsbegränsade ekonomiska stöd, med målet att öka möjligheterna för individen att utvecklas och gå vidare i sin karriär efter slutfört uppdrag.

I OPF-KR 26 justeras samordningsreglerna gällande ekonomiskt omställningsstöd samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd. Omställningsstöden ska samordnas med

all förvärvsinkomst och/eller annan inkomst från och med det första året med omställningsstöd.

I OPF-KR 26 införs även förslag till regler om nekad rätt till omställningsstöd. Fullmäktige ges möjlighet att besluta att en förtroendevald inte ska ha rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5 i bestämmelserna.

Pensionsbestämmelser

Pensionsbestämmelserna för sektorns förtroendevalda klassificeras inte som tjänstepensionsförsäkring eftersom det inte föreligger något anställningsförhållande mellan kommunen, regionen eller kommunalförbundet och den förtroendevalde. För att möjliggöra tjänstepension för förtroendevalda krävs en ändring av nuvarande skattelagstiftning. Förmåner i pensionsbestämmelserna motsvarar i stora delar pensionsavtalet AKAP-KR och strukturen i regelverket följer av AKAP-KR. Intjänandet till den avgiftsbestämda pensionsbehållningen bygger på en livsinkomstprincip i uppdraget.

Någon nedre åldersgräns för att omfattas av bestämmelserna finns inte. Bestämmelserna gäller inte om den förtroendevalde tillträder ett uppdrag efter motsvarande i 32 a § lagen om anställningsskydd (LAS) angiven ålder.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

I OPF-KR 26 finns också ett familjeskydd. Familjeskyddet syftar till att de förtroendevalda i huvudsak ska ha samma skydd för efterlevande som anställda i sektorn.

Tidigare pensionssystem och övergångsbestämmelser

Förtroendevaldas pensionsvillkor i kommuner och regioner regleras utifrån olika pensionsbestämmelser som har förändrats över tid.

Vilket regelverk som gäller beror både på när uppdraget påbörjades och när och hur kommunen eller regionen antog nya bestämmelser. Äldre reglementen, såsom PBF (Pensionsbestämmelser för förtroendevalda) och PRF-KL (Pensionsreglemente för förtroendevalda i kommuner och landsting), bygger på förmånsbestämda principer där pensionen baseras på slutlig inkomst och tid i uppdraget. Senare regelverk, exempelvis OPF-KR 26, utgår istället från en livsinkomstprincip i uppdraget/uppdragen.

Tillämpning

Intjänande enligt äldre reglementen och OPF-KR 26 är kopplat till den organisation där uppdraget utförs. Vid nytt uppdrag hos ny uppdragsgivare bör OPF-KR 26 tillämpas.

De äldre reglerna upphör att gälla för en förtroendevald som frånträder sitt uppdrag utan att vara berättigad till pensionsförmån enligt dessa. Om rätt till pensionsförmån föreligger, fortsätter de äldre bestämmelserna att gälla (t.ex. PBF § 1 mom. 3).

Bestämmelserna bör inte medföra att det är mer förmånligt att helt avstå från fortsatta politiska uppdrag än att kvarstå som förtroendevald i mindre omfattning. Därför bör uppbärande av avgångsersättning inte hindra att den förtroendevalde omfattas av OPF-KR 26 och tjänar in förmåner parallellt. Om rätt till egenpension enligt äldre reglementen föreligger på grund av uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund, bör frågan om denna rätt utgör hinder för intjänande enligt OPF-KR 26 regleras i tillämpningsanvisningar.

En förtroendevald som före införandet av OPF-KR 26 omfattades av äldre reglementen och hade ett uppdrag om minst 40 procent av heltid, kan fortsätta att omfattas av dessa så länge uppdraget kvarstår med minst samma omfattning. Om uppdraget minskar till under 40 procent och den förtroendevalde saknar rätt till visstidspension, sjukpension eller ålderspension enligt de äldre reglerna, kan den förtroendevalde istället omfattas av OPF-KR 26.

Övergång från äldre regelverk till OPF-KR 26

De tidigare förmånsbestämda regelverken, såsom PBF och PRF-KL, skiljer sig väsentligt från det nuvarande avgiftsbestämda regelverket OPF-KR 26. I ett förmånsbestämt system är pensionen kopplad till en viss nivå baserad på slutlön (arvode) och tjänstetid, medan pensionen i ett avgiftsbestämt system styrs av storleken på ”inbetalda” avgifter (till en pensionsbehållning) och värdeutveckling över tid.

En förtroendevald som omfattas av äldre regelverk kan, efter att tidigare pensionsförmåner har värderats och en noggrann bedömning av lämpligheten har gjorts, övergå till OPF-KR 26 genom överenskommelse med uppdragsgivaren. Det rekommenderas att en skriftlig överenskommelse upprättas mellan uppdragsgivaren och den förtroendevalde, där konsekvenserna av övergången tydligt framgår.

Eftersom regelverken bygger på olika grundprinciper bör ett byte mellan dessa endast ske på initiativ av den enskilde förtroendevalde och med stor försiktighet. En övergång kan få betydande konsekvenser för den framtida pensionsförmånen.

Kommunen eller regionen bör tillsammans med den förtroendevalde värdera tidigare intjänade pensionsrättigheter och jämföra med OPF-KR 26. Resultatet bör redovisas till den förtroendevalde. En sådan redovisning ska baseras på individuella förutsättningar, såsom ålder, tjänstetid och planerade framtida uppdrag.

SKR kommer under våren 2026 att ta fram ett förslag till riktlinjer för hur en övergång mellan regelverken kan genomföras.

OPF-KR/KL har tidigare inte samordnats med äldre reglementen, men vissa äldre reglementen kan samordnas med OPF-KR 26 (samt tidigare versioner), exempelvis PBF § 2 mom. 3.

Detaljerad genomgång av paragrafer i OPF-KR 26

Kapitel 1 Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

Fullmäktige beslutar om en lokal ”pensionsmyndighet” som ansvarar för att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26. Den lokala pensionsmyndigheten kan utgöras av fullmäktige eller kommunstyrelsen, men uppgiften kan även delegeras till exempelvis arvodesberedningen eller en tjänstefunktion.

Syftet med en lokal pensionsmyndighet är att säkerställa en enhetlig, rättssäker och transparent hantering av frågor som rör de förtroendevaldas pensionsrätt, familjeskydd och eventuella omställning. Eftersom OPF-KR 26 tillämpas lokalt och kan ge upphov till individuella bedömningar – till exempel vid avgångar, övergångar mellan uppdrag eller tolkning av särskilda villkor – behöver det finnas en tydligt angiven instans som fattar beslut i sådana ärenden.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Gällande ändringar och tillägg till bestämmelserna så är den förtroendevalde som tillträtt vid valet 2014 eller senare skyldig att följa de ändringar som följer av OPF-KR 26 samt de eventuella ändringar och tillägg till bestämmelserna som fullmäktige beslutar.

Kapitel 2 Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

Bestämmelserna om omställningsstöd syftar till att stärka den förtroendevaldes möjligheter att övergå mellan uppdragstid och arbetsliv. Grundprincipen är att samtliga omställningsstöd ska betraktas som tidsbegränsade insatser som underlättar återgång i arbete.

Omställningsfonden (organisationsnummer 802012-0963) kan uppdras att hantera den förtroendevaldes omställning. Fonden har till uppgift att stödja förtroendevalda som lämnar sina politiska uppdrag, med särskilt fokus på att underlätta återgången till arbetslivet efter uppdragstiden.

Varje kommun, region och kommunalförbund svarar för kostnaden för de olika omställningsstöden. I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskomms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Administrationen av aktivt omställningsstöd kan över tid komma att utvecklas eller kompletteras. Det pågår en utredning kring möjligheten att införa en försäkringslösning.

Kommunen, regionen eller kommunalförbundet kan även uppdra åt annan aktör än Omställningsfonden att tillhandahålla motsvarande stöd.

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om de olika omställningsstöden gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid. Olika kommuner, regioner och kommunalförbund har olika förutsättningar, exempelvis beroende på storlek, för omfattningen av förtroendeuppdragen vilket kan beaktas i samband med fastställandet av det lokala regelverket.

Ytterligare regler/kriterier kan framgå nedan under specifik ersättning.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Rätt till omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde aktivt medverkar i omställningsarbetet i syfte att så snart som möjligt erhålla en ny försörjning genom

anställning eller eget företagande. Medverkan innefattar bland annat att söka arbete, delta i relevanta insatser samt i övrigt vidta åtgärder som kan främja återgång i arbete eller etablering av näringsverksamhet. Om pensionsmyndigheten finner att den förtroendevalde inte uppfyller dessa krav får myndigheten besluta att omställningsstödet ska reduceras eller upphöra.

§ 2a Nekad rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5

Rekommendationen är att rätten till omställningsstöd ska vara starkt skyddad och stå helt fri från otillbörlig påverkan. Det är inte tillåtet, varken direkt eller indirekt, att påverka en förtroendevalds tjänsteutövning, exempelvis genom att försöka få den förtroendevalde att fatta andra beslut eller kringgå regler genom utnyttjande av rätten till omställningsstöd.

Fullmäktige får besluta att en förtroendevald inte har rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5, om det finns särskilt skäl i enlighet med 4 kap. 9 § kommunallagen. Sådant särskilt skäl föreligger om den förtroendevalde dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa och domen har fått laga kraft. Förtroendevald är skyldig att meddela lagakraft vunnen dom till den lokala pensionsmyndigheten.

Om den förtroendevalde genom lagakraftvunnen dom dömts till fängelse i lägst två år, ska utbetalt omställningsstöd återbetalas. Överenskommelse kan träffas om att utbetalning av stöd tills vidare ska anstå till dess att dom har meddelats och vunnit laga kraft. Det föreslagna tillägget avseende nekad rätt till omställningsstöd syftar till att ge fullmäktige ett handlingsutrymme i sådana mycket särskilda fall.

Nekad rätt till omställningsstöd ställer höga krav på:

- att brott ska vara fastslaget genom dom som vunnit laga kraft.
- att beslut om nekad rätt till omställningsstöd ska föregås av beredning och att den förtroendevalde ska få möjlighet att yttra sig.
- att beslutet om nekad rätt till omställningsstöd kan överklagas enligt kommunallagen.

SKR: s anmärkning till § 2a

SKR bedömer att det föreligger svårigheter att koppla en förtroendevalds rätt till omställningsstöd till nekad ansvarsfrihet, även i de fall ansvarsfrihet har nekats på grund av allvarliga brister i uppdraget, såsom ekonomiska oegentligheter, brottsliga handlingar av lägre grad eller andra betydande regelöverträdelser.

SKR:s bedömning är att det finns flera omständigheter som talar emot att nekad ansvarsfrihet ska kunna utgöra grund för nekad rätt till omställningsstöd. Ansvarsprövningen innebär som huvudregel en kollektiv bedömning, vilket innebär att ett beslut om att inte bevilja ansvarsfrihet normalt omfattar samtliga ledamöter i det

politiska organet. Det är således ovanligt att beslutet enbart riktas mot enskilda ledamöter.

SKR bedömer vidare att en ordning där nekad ansvarsfrihet leder till nekad rätt till omställningsstöd kan innebära risk för otillbörlig användning. En sådan bestämmelse skulle kunna komma att tillämpas av andra skäl än att hantera faktiska brister i uppdraget.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Bestämmelserna om aktiva omställningsinsatser gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun, region eller kommunalförbund och som inte uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag.

Vid eventuell bedömning av *sammanhängande uppdragstid* är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskomms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Det finns inte fastställt vilka aktiva insatser en förtroendevald kan få eller hur mycket en insats får kosta. Tanken med aktiva omställningssinsatser är att de ska vara individuellt anpassade och kan exempelvis bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning. Det är upp till respektive fullmäktige att fastställa eventuell kostnadsram och vad som ska gälla utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar. Ledning kan hämtas från Omställningsfonden eller andra system för omställning på arbetsmarknaden avseende exempelvis typ av insatser och kostnadsram.

Omställningsfonden kan ges i uppdrag att ombesörja den aktiva omställningsinsatsen. Kontaktuppgifter till Omställningsfonden är 08-452 79 98 eller info@omstallningsfonden.se.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Omfattning och syfte

Bestämmelser om ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun, region eller kommunalförbund.

Vid eventuell bedömning av *sammanhängande uppdragstid* är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

Syftet med omställningsstöd enligt OPF-KR 26 är att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Det är därför viktigt att det ekonomiska omställningsstödet tillämpas så att det inte motverkar detta syfte.

Utbetalning och samordning

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd kan utbetalas som längst under tre år och ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, se § 6 nedan.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder .

Ekonomiskt omställningsstöd är att jämställa med inkomst av tjänst och är pensionsgrundande till allmän pension.

Beräkning

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode under det senaste året gånger tolv. Om det inte finns månadsarvode för 12 månader bakåt så kan pensionsmyndigheten fatta beslut om beräkning baserad på det genomsnittliga månadsarvodet under uppdragstiden eller det månadsarvode som den förtroendevalde hade haft om denne inte hade varit ledig på grund av sjukdom eller föräldraledighet.

Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd och nytt uppdrag

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

Även om det ekonomiska omställningsstödet som huvudregel ska upphöra om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av ett uppdrag överstigande 40 procent av en heltid så är inte syftet att det ekonomiska omställningsstödet ska hindra att ta nya politiska uppdrag. Om en förtroendevald med ekonomiskt omställningsstöd på nytt blir innehavare av uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund med en lägre omfattning eller lägre ersättning än i tidigare uppdrag så kan omställningsstödet i sådana fall justeras i motsvarande omfattning. Pensionsmyndigheten kan således fatta

beslut om att istället för att omställningsstödet helt ska upphöra omreglera det ekonomiska omställningsstödet.

Exempel 1: Kommunalråd A hade uppdrag med omfattning om 100 % och får därefter ekonomiskt omställningsstöd i motsvarande omfattning. Efter ett drygt år får kommunalrådet A ett nytt uppdrag med en omfattning av 100 % men med väsentligt lägre ersättning i jämförelse med det ursprungliga uppdraget. Det ekonomiska omställningsstödet kan då samordnas enligt samordningsreglerna i § 6 och fortsatt utbetalas.

Exempel 2: Kommunalråd B hade uppdrag med omfattning 100 % och får därefter ekonomiskt omställningsstöd i motsvarande omfattning. Efter ett drygt år får kommunalrådet B ett nytt uppdrag med en omfattning av 40 % av en heltid. Det ekonomiska omställningsstödet kan då justeras utifrån det nya uppdraget samt i övrigt samordnas enligt samordningsreglerna i § 6.

Uppdrag hos tidigare uppdragsgivare

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning. SKR ser att tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26 (eller tidigare OPF-KR/KL) bör kunna tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid för ekonomisk- samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd, under förutsättning att det tidigare uppdraget innehafts inom två år före det pågående uppdraget. Det åligger den förtroendevalde att i samband med ansökan och redovisning skriftligen begära tillgodoräkning av tidigare uppdrag samt styrka dessa med relevanta underlag. Tillgodoräkning kan beviljas endast under förutsättning att omställningsstöd inte har utgått från den tidigare uppdragsgivaren, detta i syfte att säkerställa att dubbla förmåner inte uppstår.

När tillgodoräkning beviljas bör kostnadsansvaret fördelas mellan nuvarande och tidigare uppdragsgivare. Denna konstruktion bidrar till en rättvis och balanserad förmån och säkerställer att kostnaderna fördelas på ett ansvarsfullt sätt.

Genom att möjliggöra tillgodoräkning skapas förutsättningar för ökad rörlighet mellan uppdrag, vilket gör det enklare för förtroendevalda att byta uppdragsgivare utan att förlora intjänade rättigheter. Detta bidrar till att behålla och utveckla erfarenhet och kunskap inom det politiska systemet. På så sätt främjas kvaliteten i det demokratiska arbetet och bidrar till att säkra tillgången på engagerade och kompetenta förtroendevalda.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Omfattning och syfte

Bestämmelser om förlängt ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid hos (i första hand samma uppdragsgivare) kommun, region eller kommunalförbund.

Vid eventuell bedömning av *sammanhängande uppdragstid* är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Syftet med omställningsstöd enligt OPF-KR 26 är att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Viktigt är därför att det förlängda ekonomiska omställningsstödet tillämpas så att det inte motverkar detta syfte.

Villkor

För att få rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs att den förtroendevalde årligen inkommer med ansökan och kan styrka att han eller hon har försökt att hitta annan försörjning.

Utbetalning och samordning

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört.

Det innebär att förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan sökas av och utges till förtroendevald:

- a. som fyllt motsvarande lägsta ålder för uttag av allmän pension,
- b. lämnat sitt (sina) uppdrag och
- c. i direkt anslutning fått ekonomiskt omställningsstöd utbetalt från avgångstidpunkten.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, se § 6 nedan.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder .

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd är att jämställa med inkomst av tjänst och är pensionsgrundande till allmän pension.

Beräkning

Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd och nytt uppdrag

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

Uppdrag hos tidigare uppdragsgivare

Samma principer som anges i § 4 om ekonomiskt omställningsstöd bör tillämpas även vid förlängt ekonomiskt omställningsstöd. Det innebär att hantering av kvalifikationstid och eventuell kostnadsfördelning bör överenskommas vid byte av uppdragsgivare. För detaljerade regler om tillgodoräkning hänvisas till § 4.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster. Av administrativa skäl får från samordningen undantas ett fribelopp som per månad motsvarar en tolfedel av samma års prisbasbelopp.

Samordning bör ske enligt kontantprincipen, dvs. det år inkomsten erhålls eller är tillgängligt för lyftning.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärvsinkomst enligt ovan, kan pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp, motsvarande den inkomst som kan anses vara skälig.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd, enligt §§ 4 och 5.

En förtroendevald är även skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna aktiva omställningsinsatser enligt § 3.

För att pensionsmyndigheten ska kunna bedöma samordningsbelopp enligt § 6 ska den förtroendevalde lämna uppgifter om samordningsbara ersättningar, inkomster m.m. Denna uppgiftsskyldighet gäller under hela den tid som omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 betalas ut. Ändrade inkomstförhållanden m.m. ska anmälas så att rätt belopp kan betalas ut. Om uppgifter inte lämnas, eller felaktiga uppgifter lämnas, kan pensionsmyndigheten besluta att minska stödet i skälig omfattning eller att rätten till omställningsstöd ska upphöra.

Har en förtroendevald obehörigen eller med för högt belopp erhållit aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd till följd av oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller annan omständighet, eller om den förtroendevalde skäligen borde ha insett att utbetalningen var felaktig, ska det felaktigt utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

För att få rätt till de olika omställningsstöden enligt §§ 3-5 krävs skriftlig ansökan, enligt de anvisningar som den lokala pensionsmyndigheten tagit fram.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3–5 ska lämnas i nära anslutning till att uppdraget avslutas eller reduceras. Med nära anslutning avses en tidsperiod om högst sex månader från uppdragets avslut eller reducering.

För att få rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs även att den förtroendevalde årligen inkommer med ansökan och kan styrka att han eller hon har försökt att hitta annan försörjning.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3 Pensionsbestämmelser

Pensionsbestämmelserna kännetecknas av följande principer:

Avgiftsbestämd pensionsbehållning innebär en samlad pensionsbehållning som grundar sig på årliga insättningar av ”pensionsavgifter” och att dessa avgifter uttrycks som en procentuell andel av den förtroendevaldes pensionsgrundande årsinkomst. Den avgiftsbestämda pensionsbehållningen benämns även som avgiftsbestämd ålderspension.

Livsinkomstprincipen är utgångspunkt för pensionsintjänandet exempelvis beräknas pensionsavgifterna på årsarvode och sammanträdesersättning oavsett uppdragets/uppdragens omfattning.

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Pensionsbestämmelserna gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Förtroendevald omfattas av avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt § 3 samt efterlevandeskydd enligt § 11 oavsett uppdragets omfattning. Sjukpension enligt § 10 gäller dock endast för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Någon nedre åldersgräns för att omfattas av pensionsbestämmelserna finns inte. Däremot så gäller inte pensionsbestämmelserna för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Ytterligare regler/kriterier kan framgå nedan under specifik ersättning.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmånerna omfattar avgiftsbestämd pensionsbehållning, sjukpension samt efterlevandeskydd.

§ 3 Avgiftsbestämd pensionsbehållning

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt §§ 4-9.

Ingen samordning görs med andra pensionssystem avseende den avgiftsbestämda pensionsbehållningen.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

I den pensionsgrundande inkomsten ingår den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar. Pensionsgrundande inkomst begränsas, på samma sätt som i pensionsavtalet AKAP-KR, till 30 inkomstbasbelopp.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning. Utbetald ersättning för förlorad arbetsförtjänst är inte en pensionsgrundande inkomst men det är dock inte ovanligt att denna ersättning schablonmässigt räknas upp för att kompensera den enskildes pensionsförlust i hans eller hennes ordinarie anställning (se Arbetsgivarnytt nr 28/12). Detta procentuella påslag ska inte förväxlas med en pensionsavsättning som görs i enlighet med OPF-KR 26.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, som fått avdrag från sitt arvode på grund av ledighet för sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet ska den pensionsgrundande inkomsten omräknas/höjas med vad som avdragits.

Det finns inget hinder för att förtroendevald kan avstå en del av arvodet och i stället få motsvarande belopp tillgodoräknat i sin pensionsbehållning (s.k. arvodesväxling).

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. I det fall förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte.

Någon nedre åldersgräns för tillgodoräknande av pensionsavgift finns inte och det finns heller inte någon övre åldersgräns. Men observera att pensionsbestämmelserna i OPF-KR 26 inte gäller om den förtroendevalde tillträder ett uppdrag efter motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp. Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den

förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

Pensionsavgiften beräknas varje kalenderårsskifte och ska avsättas till en pensionsbehållning (§ 6) som förvaltas i kommunen, regionen eller kommunalförbundet. På grund av de begränsningar som finns enligt inkomstskattelagen kan förtroendevald inte välja en placering av pensionsavgiften till en tjänstepensionsförsäkring. Med tjänstepensionsförsäkring avses en pensionsförsäkring som har samband med tjänst och som den försäkrades arbetsgivare åtagit sig att betala samtliga premier för.

Det är möjligt att göra bruttoavdrag på arvodet i syfte att göra en större avsättning till pensionsbehållningen.

Vid avsättning till pensionsbehållningen kostnadsförs den särskilda löneskatten, men betalas först när pensionen betalas ut.

Pensionsavgift vid sjuk- eller aktivitetsersättning

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen) d.v.s. avgiften avsätts proportionellt till graden av arbetsoförmåga. Formuleringen ”nedsatt arbetsförmåga i uppdraget” ska inte anses vara en begränsning av denna princip.

Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före insjuknandetidpunkten enligt § 10.

Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning (§ 6).

För förtroendevald som får rätt till partiell sjuk- eller aktivitetsersättning, och på grund av detta måste lämna ett uppdrag vars omfattning överstiger den grad av sjuk- eller aktivitetsersättning som beviljats, är det möjligt att genom lokalt beslut avsätta pensionsavgift i förhållande till det inkomstbortfall som frånträdandet orsakar. Det bör beaktas att en avsättning som inte grundar sig på graden till arbetsoförmåga kan, om den förtroendevalde påbörjar en anställning i vilken han eller hon får pensionsavsättning, resultera i avsättningar som överstiger vad som skulle intjänats vid heltidsarbete. Av den anledningen rekommenderas att beslut om avsättning i förhållande till inkomstbortfallet tidsbegränsas till att omfatta enbart mandatperioden.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Det innebär att avgifterna behålls av respektive kommun, region eller kommunalförbund och att ett kapital byggs upp. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11.

Uppräkning innan utbetalning

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet (IBB). Regleringen utgör en värdesäkring och är inte avsedd att ge en relativ utveckling. Således ska beloppet endast räknas upp och inte ned om förändringen är negativ.

För tid innan pensionsbehållningen börjar betalas ut ska pensionsbehållningen räknas upp för ett kalenderår (t) genom att multipliceras med kvoten av inkomstbasbeloppet (IBB) för kalenderåret (t+1) dividerat med inkomstbasbeloppet för kalenderåret (T). Uppräkning sker vid utgången av kalenderåret (t+1).

Börjar pensionsbehållningen betalas ut under kalenderåret (t+1) ska pensionsbehållningen istället räknas upp genom att multipliceras med en tolfedel av det enligt ovan beräknade värdet multiplicerat med antalet kalendermånader under kalenderåret (t+1) innan pensionsbehållningen börjar betalas ut. Uppräkningen sker vid utgången av den kalendermånad som närmast föregår den då pensionsbehållningen börjar betalas ut. Pensionsbehållning enligt OPF-KR 26 ska därefter räknas om i samma grad som gällande IBB ändrats i förhållande till IBB för det kalenderår då pensionen började betalas ut.

För omräkning/uppärkning under utbetalningstid se § 8 nedan.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning

Uttagsålder/tidpunkt

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning, dvs. pensionsbehållningen enligt § 6, kan göras tidigast från den tidpunkt då allmän pension enligt SFB minus två år kan utbetalas. Utbetalningstidpunkt av avgiftsbestämd pensionsbehållning kommer på så

sätt att följa de eventuella ändringar som sker i lagstiftning om tidigaste uttagstidpunkt av allmän pension.

Ansökan

Ansökan om avgiftsbestämd pensionsbehållning ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pension utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Om utbetalning inte påbörjats eller ansökan om sådan utbetalning inte inkommit till pensionsmyndigheten (eller enligt anvisning från pensionsmyndigheten) vid den tidpunkt den förtroendevalde har uppnått i 32 a § LAS angiven ålder plus 12 månader påbörjas utbetalning vid denna tidpunkt.

Utbetalningstid

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning sker månadsvis och livsvarigt till och med den månad den förtroendevalde avlider.

Den förtroendevalde kan, efter särskild överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten i samband med ansökan om utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning, välja utbetalning under kortare tid, dock som lägst 10 år.

Omräkning/uppräknings

När den avgiftsbestämda pensionsbehållningen ska betalas ut ska det totala kapitalet räknas om till ett månadsbelopp. Vid omräkningen ska man bland annat beakta en förväntad ränta/avkastning under utbetalningstiden samt hur länge individen förväntas leva (själva förmånen utbetalas dock i normalfallet livsvarigt). Den antagna räntan är 1,6 % per år (samma räntesats som tillämpas vid beräkning av allmän pension).

För att förenkla omräkningen har SKR tagit fram så kallade delningstal, som är beräknade utifrån dessa antaganden. Dessa delningstal är könsneutrala.

Vid beräkningen av pensionen under uttagsåret räknas först pensionsbehållningen upp i takt med förändringen av inkomstbasbeloppet (med tolfte delar fram till uttagstidpunkten). Därefter delas den uppräknade behållningen med delningstalet, i vilket förskottsrentan redan är inräknad.

Om det tillkommer en pensionsavgift räknas även denna först upp i förhållande till inkomstbasbeloppets förändring. Därefter divideras den tillkommande pensionsbehållningen med delningstalet (inklusive förskottsrentan) och det framräknade beloppet läggs till på utbetalande pensionen.

Engångsersättning

Avgiftsbestämd pensionsbehållning kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension gäller endast för förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Dessutom krävs att den förtroendevalde i samband med detta befrias från uppdraget före mandatperiodens utgång med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Beräkning

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag. Om det inte finns månadsarvode för 12 månader bakåt så kan pensionsmyndigheten fatta beslut om beräkning baserad på det genomsnittliga månadsarvodet under uppdragstiden eller det månadsarvode som den förtroendevalde hade haft om denne inte hade varit ledig på grund av sjukdom eller föräldraledighet.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utbetalas till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension bör utges i proportion till den tidigare uppdragsgraden med hänsyn till sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning. Vid beslut om sjuk- eller aktivitetsersättning måste således även ursprunglig och eventuellt kvarvarande omfattning på uppdraget fastställas.

Om en förtroendevald har ett uppdrag på 100 procent och sedan avgår p.g.a. att sjuk- eller aktivitetsersättning beviljats med 50 procent så ska sjukpensionen baseras på halva årsarvodet.

Om sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning är mindre än uppdragets omfattning så bör sjukpension beräknas i relation till sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning dividerat med uppdragets omfattning.

Om sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning är högre än uppdragets omfattning så kan sjukpensionen inte överstiga uppdragets omfattning.

Beräkning av pensionsgrundande inkomst

Den pensionsgrundande inkomsten fastställs året före den förtroendevalde beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning. Därefter indexeras den pensionsgrundande inkomsten med prisbasbeloppet och beloppet ska endast räknas upp och inte ned om förändringen är negativ.

Värdesäkring

Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Efterskydd

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p.g.a. sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Pensionsbehållningen enligt § 6 innehåller ett obligatoriskt efterlevandeskydd. Med "efterlevandeskydd" avses att vid dödsfall så får den förtroendevaldes efterlevande värdet av intjänad pensionsbehållning utbetalt. Beloppets storlek bestäms av hur stor pensionsbehållningen är innan dödsfallet och om den avgiftsbestämda pensionsbehållningen har börjat betalas ut till den förtroendevalde eller inte. Efterlevandeskyddet liknar det återbetalningsskydd som anställda kan välja för det pensionskapital som är inbetalt i en tjänstepensionsförsäkring. På grund av de begränsningar som finns enligt inkomstskattelagen kan dock efterlevandeskyddet inte tecknas i en faktisk tjänstepensionsförsäkring.

Vid förtroendevalds dödsfall betalas det sparade kapital som finns i pensionsbehållningen ut under fem år till i första hand make/maka, registrerad partner, sambo och i andra hand till barn. Avseende definitionen av sambo hänvisas till sambolagen.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Engångsersättning

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

För den som uppsåtligt framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal (FAL) angående påföljd i pensionsförmånshänseende.

§ 13 Finansiering

Kommun, region och kommunalförbund svarar för utfästelser enligt dessa pensionsbestämmelser.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd.

Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall syftar till att ge de förtroendevalda ett liknande skydd vid dennes dödsfall som de anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund har. Med ”familjeskydd” avses en fastställd förmån som vid dödsfall utbetalas till den förtroendevaldes efterlevande.

§ 2 Rätt till familjeskydd

Familjeskydd består av två delar, dels familjeskydd till efterlevande vuxen, dels familjeskydd till efterlevande barn. Med barn avses arvsberättigat barn eller det barn som den förtroendevalde tagit emot i sitt hem i adoptionssyfte.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall bör ses som en ”försäkringsliknande” konstruktion. Annan kan uppdras att administrera familjeskyddet.

Om den förtroendevalde har en samtidig anställning med rätt till annat motsvarande skydd ska rätten till familjeskydd bedömas av den lokala pensionsmyndigheten.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
- b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10

Rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

För en och samma avliden kan det högst utges ett familjeskydd, detta oavsett om den förtroendevalde hade fler än ett uppdrag som var och en innebär att den avlidne uppfyller dessa villkor.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make/maka, registrerad partner eller sambo som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

Med sambo avses den ogifta person som stadigvarande bodde tillsammans med den ogifte förtroendevalde vid hans eller hennes död, och

a) som tidigare varit gift eller registrerad partner med den förtroendevalde, eller

b) har eller har haft barn, eller då väntade barn med den förtroendevalde.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolftedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

Hälsfors
kommun

AU

Pension 2026-06-16

Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension

Alla

OPF-KR25	OPF-KR26
Avgiftsbestämd ålderspension utbetalas livsvarigt .	Avgiftsbestämd ålderspension utbetalas livsvarigt. Den förtroendevalde kan efter särskild överenskommelse med den lokala pensionsmyndigheten välja utbetalning under kortare tid, som lägst 10 år.
Utbetalning sker månadsvis och tidigast vid samma tidpunkt som allmän pension kan betalas ut (64 år 2026) . I övrigt enligt överenskommelse mellan den förtroendevalda och den lokala pensionsmyndigheten.	Utbetalning sker månadsvis och tidigast vid samma tidpunkt som för uttag av allmän pension minus 2 år (62 år 2026) . I övrigt enligt överenskommelse mellan den förtroendevalda och den lokala pensionsmyndigheten.
Engångsbelopp kan utbetalas om pensionsbehållningen är högst 150% av inkomstbasbeloppet året innan utbetalningen börjar. (120 900 kr 2026)	Engångsbelopp kan utbetalas om pensionsbehållningen är högst 150% av inkomstbasbeloppet året innan utbetalningen börjar. (120 900 kr 2026)
Utbetalas efter ansökan enligt den lokala pensionsmyndighetens anvisningar.	Utbetalas efter ansökan enligt den lokala pensionsmyndighetens anvisningar. Automatisk utbetalning LAS ålder + 12 månader (70 år 2026).

Skillnader pensionsbestämmelser

OPF-KR25	OPF-KR26
Låga avgifter. Från och med 2019 uppräknas nivån , som från början var 200 kr, med inkomstbasbeloppet . 2026 är det belopp under 250 kr.	Låga avgifter. Belopp under 250 kr kommer ligga kvar framåt. Indexeras/uppräknas inte .
Avgiftsbestämd ålderspension utbetalas livsvarigt . Tidigast uttag vid tidpunkt som allmän pension kan betalas ut (64 år 2026) . Ingen automatisk utbetalning.	Avgiftsbestämd ålderspension utbetalas livsvarigt. Kortare utbetalningstid (minst 10 år) är möjlig . Tidigast vid samma tidpunkt som för uttag av allmän pension minus 2 år (62 år 2026) . Automatisk utbetalning vid 70 år. (LAS ålder + 12 månader)
Delningstal från 65 år och livet ut livsvarig utan efterlevandeskydd, 18,7803 livsvarig med efterlevandeskydd, 20,6437	Nya delningstal från 65 år och livet ut livsvarig utan efterlevandeskydd, 19,8989 livsvarig med efterlevandeskydd, 21,4265
Står sambo i bestämmelser för efterlevandeskydd men saknas en definition . Saknas klargörande av villkor som ger sambo rätt till familjeskydd.	Sambobegreppet förtydligas för efterlevandeskyddet (sambolagen) och det klargörs i familjeskyddet vad sambo behöver uppfylla för krav för att få familjeskydd.
Ingen begränsning avseende antal familjeskydd vid flera uppdrag.	Endast ett helt familjeskydd kan utbetalas. Även vid flera uppdrag.

Skillnader omställningsstöd

40%
Eller mer

OPF-KR25	OPF-KR26
Finns ingen skrivning om nekad rätt till omställningsstöd	En ny regel införs som utesluter omställningsstöd vid fängelsedom på två år eller mer.
Enbart kvalifikationstid hos nuvarande uppdragsgivare .	Tid hos annan uppdragsgivare får räknas in i kvalifikationstid. Tillgodoräkningen bör samfinansieras av den tidigare uppdragsgivaren.
Från och med år 2 så avräknas den förvärvsinkomst som den förtroendevalde haft under året. Innan avräkning av förvärvsinkomst undantas ett prisbasbelopp	Samordning med all inkomst redan från första året . Innan avräkning av förvärvsinkomst undantas ett prisbasbelopp

2026-06-16

§ 41 Beslut om krigsorganisation Hällefors kommun, dnr KS 26/00396

Beslutsunderlag

Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Förslag till krigsorganisation Hällefors kommun, dnr KS 26/00396-4

Ärendet

Enligt Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) ska kommuner och regioner vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser). Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva.

Syftet med en krigsorganisation är att vid höjd beredskap ska samhällsviktig verksamhet och lagstyrd verksamhet prioriteras. Detta innebär att övrig verksamhet endast ska bedrivas i den mån det är möjligt med hänsyn till rådande förutsättningar, dessa verksamheter ingår därmed inte i kommunens krigsorganisation. För att upprätthålla den prioriterade verksamheten behöver även stödfunktioner som HR, IT med flera säkerställas.

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Krigsorganisation Hällefors kommun antas.

Vid allmänna utskottets behandling av ärendet föredrar beredskapsstrateg Mona Engelbrektsson.

Ordförande Cecilia Albertsson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag till beslut under proposition och finner att allmänna utskottet bifaller förslaget.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen att besluta

Krigsorganisation Hällefors kommun antas.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Krigsorganisation Hällefors kommun

Innehåll

1. Inledning	3
2. Inriktning	3
2.1. Vägledande principer	3
2.2. Prioriterad verksamhet	3
2.3. Nyckelbefattning	4
2.4. Sammanfattning	5
2.5. Verksamhetsinventering	6
2.6. Identifiering av prioriterad verksamhet	6
2.7. Identifiering av stödfunktioner	13
2.8. Bedömning	14
2.9. Resursfördelning	15
3. Åtgärdsanalys	16
3.1. Inventering	16
4. Planering	20
4.1. Ansvar och roller	24
4.2. Aktivering	26
4.3. Ledning	27
4.4. Källor	27

1. Inledning

Kommunerna har ett lagstadgat krav att utveckla en krigsorganisation och bemanna den. Denna organisation är avgörande för kommuners planering för att kunna verka under höjd beredskap och krig. Kommunerna arbetar med att prioritera verksamheter som ska bedrivas vid höjd beredskap och hur verksamheten ska anpassas för att fungera under de förutsättningar som ska planeras. Enligt utgångspunkter för Totalförsvaret 2025-2030 som ska fungera under minst 3 månader, ska civila verksamheter ha förmågan att klara minst 2 veckor inom ramen för de 3 månaderna med egna resurser.

2. Inriktning

I arbetet med att ta fram Hällefors kommuns krigsorganisation och dess bemanning har ett metodstöd enligt "trappan" använts som baseras på metod framtagen av myndigheten för civilt försvar (MCF). Metoden delas in i tre block: verksamhetsinventering, scenarioanalys och åtgärdsanalys. Metoden utgår från den statliga regionala styrningen av det civila försvaret enligt författningsberedskapens definition av höjd beredskap.

2.1. Vägledande principer

Den svenska krishanteringen utgår från tre grundprinciper, där ansvarsprincipen och likhetsprincipen är vägledande i skapandet av en krigsorganisation.

- Likhetsprincipen innebär att aktörer inte ska göra mer förändringar i sin organisation än vad krisen kräver.
- Ansvarsprincipen innebär att den som ansvarar för en verksamhet i normaltillstånd även ansvarar för den vid en samhällsstörning.

För att möjliggöra en skyndsam och smidig övergång till höjd beredskap ska Hällefors kommuns krigsorganisation så långt som möjligt efterlikna den fredstida organisationens struktur och ansvarsförhållanden. Detta innebär praktiskt att förändringar som genomförs ska vara i nivå med vad krisen kräver och att den chef som har ansvar i fredstid även har ansvar i krigstid så långt det är möjligt.

2.2. Prioriterad verksamhet

Vid höjd beredskap och krig ska samhällsviktig verksamhet och lagstyrd verksamhet prioriteras. Detta innebär att övrig verksamhet endast ska bedrivas i den mån det är möjligt med

hänsyn till rådande förutsättningar, dessa verksamheter ingår därmed inte i kommunens krigsorganisation. För att upprätthålla den prioriterade verksamheten behöver även kontinuitet inom stödfunktioner som HR, IT med flera säkerställas. Samhällsviktig verksamhet är en verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet.

Författningsberedskap avser de lagar och förordningar som reglerar hur samhällets omställning från fred till krig ska planläggas och genomföras, samt vilka regler som ska gälla när samhället har ställt om till krig.

Generellt sett så ska kommunen vid höjd beredskap och krig förhålla sig till de lagar som reglerar verksamheten i fredstid. I framtagandet av krigsorganisationen är det viktigt att särskilja på den lagstyrda och den frivilliga verksamheten.

Den lagstyrda verksamheten är den verksamhet som är obligatorisk för kommunen att bedriva. Den frivilliga verksamheten kan vara starkt lagreglerad eller styrd av kommunens regelverk, men är inte obligatorisk och bör därmed inte ingå i organisationen för höjd beredskap och krig. Vid höjd beredskap ska kommunen prioritera lagstyrd verksamhet. Om en lagstyrd verksamhet inte anses som samhällsviktig ska denna skalas ned så långt som möjligt.

2.3. Nyckelbefattning

En nyckelbefattning är en yrkesroll som är kritisk för att upprätthålla en verksamhets funktionalitet.

Nyckelbefattningar är svåra att ersätta med någon annan kompetens inom organisationen och ett bortfall av befattningen riskerar att påverka verksamheten. Tillgången till kommunens nyckelbefattningar vid höjd beredskap är att se som kritiskt för att kunna tillgodose en grundläggande samhällsservice.

Hällefors kommun har beslutat att utifrån rekommendationer av SKR att inte krigsplacera nyckelbefattningar med anledning att krigsplacering enligt anställningsavtalet inte är reglerad i lag samt har ingen juridisk betydelse. En krigsplacering innebär inte att arbetsgivaren har säkrat personalen eller att tjänstgöringsskyldighet gäller vid höjd beredskap.

2.4. Sammanfattning

Hällefors kommuns krigsorganisation ska utgå från likhets- och ansvarsprincipen. Prioriterad verksamhet vid höjd beredskap och krig är samhällsviktig och lagstyrd verksamhet samt nödvändiga stödfunktioner. Den prioriterade verksamhetens nyckelbefattningar kommer inte att krigsplaceras i syfte att uppnå en grundläggande personalförsörjning vid krig och krigsfara.

Skydd av civilbefolkningen genom ett fungerande varningssystem för att snabbt kunna söka fysiskt skydd i skyddsutrymmen behöver säkerställas. Frivilliga resursgrupper kan behövas för att bistå med stöd till civilbefolkningen.

Förskola, utbildning samt tillsyn av barn och elever behöver vara tillgängligt för att tillgodose omsorgen för barn och elever samt möjliggöra för vårdnadshavare att arbeta.

Allmänna val är samhällsviktig för att säkra att den demokratiska processen genomförs korrekt. Det krävs att processen med röstkort är fastställda samt röstlängder och att det finns lokaler för att hantera röstmottagning och rösträkning.

Hälso- och sjukvårdspersonal behöver säkerställas för att upprätthålla sjukvården. Det ska finnas beredskapslager för sjukvårdsprodukter, läkemedel och personlig skyddsutrustning.

Måltidsverksamhet för offentliga måltider inom förskola, grundskola och hälso-och sjukvård samt omsorg ska fungera. Det ska finnas beredskapslager för att hantera livsmedelsförsörjningen.

Dricksvattenförsörjningen ska fungera den viktiga samhällsfunktionen avser att producera och distribuera dricksvatten till den allmänna dricksvattenanläggningen. I funktionen ingår säkerställande av tillgång till råvatten för provtagning och förmågan till nödvattenförsörjning.

2.5. Verksamhetsinventering

Identifiering av den samhällsviktiga och lagstyrda verksamheten inom Hällefors kommun.

2.6. Identifiering av prioriterad verksamhet

Den verksamhet som identifieras som samhällsviktig och/eller lagstyrd klassas som prioriterad verksamhet.

Samhällsfunktion	Samhällsviktig (Ja)	Lagstyrd	Prioriterad
Förskola, utbildning			
Tillsyn av barn och elever.	Förskola, fritidshem,	Ja	Ja
Utbildning för barn och elever.	Förskola, förskoleklass, grundskola anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola samt anpassad gymnasieskola.	Ja	Ja
Utbildning för vuxna elever	Grundläggande vuxenutbildning, gymnasial, yrkesvux, SFI	Nej	Nej

Samhällsfunktion	Samhällsviktig (Ja)	Lagstyrd	Prioriterad
Hälsa, vård och omsorg.			
Försörjning av sjukvårdsprodukter.	Kommunens sjukvårdsprodukter. Personlig skyddsutrustning.	Ja	Ja
Hälso-och sjukvård	Kommunen är huvudman upp till sjuksköterskenivå. I länet regleras ansvaret mellan kommun och region genom ett hemsjukvårdsavtal.	Ja	Ja
Läkemedelsförsörjning	Kommunens läkemedelsförråd.	Ja	Ja
Smittskydd människor.	Vi utför sjukvård i kommunen det innebär vid en pandemi kommer vi att vårda smittade människor.	Ja	Ja
Socialtjänst	Sociala insatser, akut stöd och försörjning.	Ja	Ja

Samhällsfunktion	Samhällsviktig (Ja)	Lagstyrd	Prioriterad
Ekonomisk säkerhet			
Finansiering av offentlig verksamhet.	Arbetsgivaravgifter Inkomstskatt Skatt på kapital Moms samt punktskatt Betalning av leverantörer Upprätthålla redovisning Skatteintäkter Löneutbetalningar Likviditetsplanering Pensionshantering Kritiska system Arvode för politiker Försörjningsstöd	Ja	Ja
Sparande, finansiering och finansiell riskhantering.	Likvidförvaltning	Ja	Ja

Samhällsfunktion	Samhällsviktig (Ja)	Lagstyrd	Prioriterad
Elektroniska kommunikationer och post	Telefoni, internet, e-post	Ja	Ja
Digitala plattformar, tjänster och informationssystem.	Lönesystem, journalsystem	Ja	Ja
Post	Digital post, manuell post.	Ja	Ja

Samhällsfunktion	Samhällsviktig (Ja)	Lagstyrd	Prioriterad
Skydd av civilbefolkningen	Skyddsrum	Ja	Ja
Räddningstjänst	Räddningstjänstens lokal i Hällefors.	Ja	Ja
Skydd av civilbefolkningen	Lokaler för samhällsviktig verksamhet	Ja	Ja
Demokrati och beredskap			
Beredskap och krishantering	POSOM Signalskydd Kriskommunikation Förstärkningsresurser	Ja	Ja

Samhällsfunktion	Samhällsviktig (Ja)	Lagstyrd	Prioriterad
Allmänna val	Valmyndigheten fastställer röstkort och röstlängder. Kommunen tillhandahåller röstningslokaler, hantering av ambulerande röstmottagning samt räknar röster.	Ja	Ja
Personalförsörjning under höjd beredskap.	Krigsorganisation	Ja	Ja
	Utbetalning av löner.	Ja	Ja
Kulturarv	Bibliotek kommunens konstsamling Krokbornsparken Skulpturparker 50-tals lägenheterna Hembyggnadsgårdarna och Museer Kulturhistoriska byggnader Kyrkan Fornminnen.	Ja	Ja

Samhällsfunktion	Samhällsviktig (Ja)	Lagstyrd	Prioriterad
Energiförsörjning			
Bränslen och flytande drivmedel	Ingo ST 1 OK/Q8	Ja	Ja
Livsmedelsförsörjning och dricksvatten	Lokala livsmedelsproducenter exempelvis: Delmat Spendrups Bredsjö mjölkfår Lantliv Hjulsjö Hjulsjö 103 Grythytt qvarn Kloka gumman Neerings Sikfors herrgård Saxhytte gubben Mjödhamnen Ica Pekås Tempo Grythyttan Systembolaget Sävenfors vineri Bonde Oriental livs AB Hällefors fiskevårds förening Jaktlagen Sävenfors fiskodling Grythyttan honung	Ja	Ja

Samhällsfunktion	Samhällsviktig (Ja)	Lagstyrd	Prioriterad
Måltidsverksamhet	Mottagningskök, tillagningskök, transporter	Ja	Ja
Finansiella tjänster.	Swedbank Bankomat AB	Ja	Ja
Bygg, handel och industri	Ovako	Ja	Ja
Dricksvattenförsörjning	Samhällsbyggnadsförvaltningen	Ja	Ja
Avlopp	Samhällsbyggnadsförvaltningen	Ja	Ja

Tabell 1: Prioriterad verksamhet

2.7. Identifiering av stödfunktioner

Stödfunktioner som upprätthåller driften av de prioriterade verksamheterna identifieras.

Prioriterad verksamhet	Enhet/funktion
IT	IT
HR-och lön	HR-och lön.
Lokalvård	Lokalvård
Elektroniska kommunikationer	Telefoni, internet, e-post
Digital post, manuell post.	Kansliet
Registrator	Kansliet
Beredskap och krishantering	Kriskommunikation
Dricksvattenförsörjning	Samhällsbyggnadsförvaltningen
Avlopp	Samhällsbyggnadsförvaltningen

Tabell 2: Identifierade stödfunktioner

2.8. Bedömning

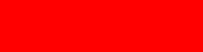
Analys av behovet av prioriterade verksamhetens stödfunktioner vid ett givet scenario enligt tabell 5.

Bedömningen görs utifrån hur pass nödvändig stödfunktionen är för att upprätthålla den prioriterade verksamheten på en acceptabel nivå vid höjd beredskap och krig.

- Behövs enheten för att undvika oacceptabla konsekvenser?
- Kan enheten skalas ned utan att det uppstår oacceptabla konsekvenser?

Behov	Förklaring
 Nödvändig	Enheten/funktionen är mycket kritisk för att upprätthålla den prioriterade verksamheten på en acceptabel nivå
 Delvis nödvändig	Enheten/funktionen är kritisk för att upprätthålla den prioriterade verksamheten på en acceptabel nivå, men kan bedrivas med en lägre ambitionsnivå.
 Ej nödvändig	Enheten/funktionen är inte kritisk för att upprätthålla den prioriterade verksamheten på en acceptabel nivå

Tabell 4: Bedömningsskala

Enhet/Funktion	Behov
IT-enheten	
HR-löneenheten	
Lokalvård	
Kansliet, registrator	
Elektronisk kommunikation, post	
Samhällsbyggnadsförvaltningen, dricksvatten, avlopp	
Beredskap krishantering	

Tabell 5: scenarioanalys stödfunktioner

2.9. Resursfördelning

I detta skede fastslås vilka enheter och funktioner som verksamheten ska bedriva vid höjd beredskap.

Prioriterad verksamhet			
Enhet/Funktion	Prioriterad (Ja/delvis/nej)	Tilldelas resurser (Ja/nej)	Omfördelar resurser (Ja/nej)
IT-enheten	Ja	Ja	Ja
HR-Löneenheten	Ja	Ja	Ja
Lokalvård	Ja	Ja	Ja
Elektronisk kommunikation, post	Ja	Ja	Ja
Beredskap krishantering	Ja	Ja	Ja
Kansliet, registrator	Ja	Ja	Ja
Samhällsbyggnadsförvaltningen, dricksvatten, avlopp	Ja	Ja	Ja

Tabell 6: verksamhet krigsorganisation

3. Åtgärdsanalys

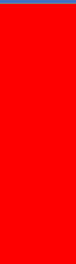
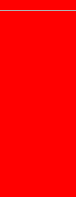
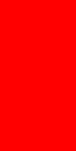
Åtgärdsanalysen syftar till att fastställa krigsorganisationens bemanning. En inventering av verksamheten har genomförts för att identifiera dess nyckelbefattningar och deras uppgift i krigsorganisationen.

3.1. Inventering

För bedömningen nyttjas bedömningsskalan i tabell 7 samt mallen i tabell 8.

Behov	Förklaring
 Nödvändig	Yrkesrollen behövs för att enheten/funktionen ska kunna upprätthållas på en acceptabel nivå
 Ej nödvändig	Yrkesrollen behövs inte för att enheten/funktionen ska kunna upprätthållas på en acceptabel nivå

Tabell 7: Identifiering av nyckelbefattningar

Enhet/Funktion	Yrkesroll	Uppgift	Behov
Hälso-och sjukvård	Sjuksköterska	Kommunen är huvudman upp till sjuksköterskenivå. I länet regleras ansvaret mellan kommun och region genom ett hemsjukvårdsavtal.	
Läkemedelsförsörjning	MAS	Kommunens läkemedelsförråd	
Försörjning av sjukvårdsprodukter	MAS	Kommunens sjukvårdsprodukter	
Smittskydd-människor	MAS	Sjukvård i kommunen innebär vid en pandemi kommer att vårda smittade människor.	
Socialtjänst	LSS personal	Förmåga att vid akuta situationer att inte människor står utan bostad samt utan mat.	
Tillsyn av barn och elever	Rektor, pedagoger	Förskolor behöver kunna hålla öppna.	
Utbildning för barn och elever	Lärare	Skolor behöver vara öppna.	

Måltidsverksamhet	Måltidschef, kock	Tillagning av måltider för äldreomsorgen.	
Beredskap och krishantering	Säkerhetskyddschef, Kommunikatör	Säkerställa signalskyddet, Kommunikationsfrågor	
Allmänna val	Valsamordnare	Säkerställa att den demokratiska processen genomförs korrekt.	
Sparande, finansiering och finansiell riskhantering.	Ekonomichef	Hantering av kommunens skuldportfölj.	
Finansiering av offentlig verksamhet.	Ekonomichef	Reservrutinsavtal Swedbank	
Skydd av civilbefolkningen Reservkraft. Utrymning och inkvartering.	Fastighetspersonal, beredskapsstrateg	Säkerställa att kommunens skyddsrum är tillgängliga.	
Personalförsörjning under höjd beredskap.	HR personal	Säkerställa tillgång till gällande kollektiva avtal.	
Livsmedelstillverkning	Näringslivschef	Tillverkare av livsmedelsproduktion är prioriterat. Primärproduktion är prioriterat. Livsmedelsdistribution är prioriterat.	
Elektroniska kommunikationer och post	HR-löneenheten. Kansliet.	Lönesystem, Journalsystem, brev, paket, digital post.	

Tabell 8: åtgärdsanalys

Övriga samhällsfunktioner: kulturarv och kulturen spelar en viktig roll för att stärka befolkningens försvarsvilja.

Bemannning

Yrkesroller som utgör nyckelbefattningar i krigsorganisationen och klassas som nödvändiga enligt tabell 9. För varje nyckelbefattning framgår vilken uppgift de har i krigsorganisationen. I enlighet med ansvarsprincipen ska denna uppgift så långt som möjligt vara densamma som i fredstid.

Nyckelbefattningar i krigsorganisation.		
Enhet/Funktion	Nyckelbefattning	Uppgift
Hälsö-och sjukvård	Sjuksköterska	Läkemedelsförråd, äldreomsorg
	MAS	Sjukvårdsprodukter
Måltidsverksamhet	Måltidschef, kock	Tillagning av måltider för äldreomsorgen.
Skydd av civilbefolkningen	Fastighet personal, beredskapsstrateg	Säkerställa att kommunens skyddsrum är tillgängliga. Reservkraften behöver säkerställas.
Beredskap och krishantering	Säkerhetskyddschef, Kommunikatör	Säkerställa signalskyddet, Kommunikationsfrågor,
Elektroniska kommunikationer och post	HR-löneenheten systemförvaltare lön, kansliet, registrering,	Lönesystem, Journalsystem, brev, paket, digital post.
Personalförsörjning under höjd beredskap.	HR-personal	Säkerställa tillgång till gällande kollektiva avtal.
Tillsyn av barn och elever	Rektor, pedagoger	Förskolor behöver kunna hålla öppna för att säkra tillsynen för barn.
Utbildning för barn och elever	Lärare	Skolor behöver vara öppna.
Socialtjänst	LSS personal	Förmåga att vid akuta situationer att inte människor står utan bostad samt utan mat.

Finansiering av offentlig verksamhet.	Ekonomipersonal	Reservrutinsavtal Swedbank
Allmänna val	Valsamordnare	Säkerställa att den demokratiska processen genomförs korrekt.

Tabell 9: Krigsorganisationens bemanning

4. Planering

Målet för det civila försvaret uttrycks i regeringens proposition Totalförsvaret 2021–2025 (prop. 2020/21:30) där det framgår att det civila försvaret ska bidra till målet för totalförsvaret genom att ha följande uppgifter:

Värna civilbefolkningen

Skydd av civilbefolkningen genom fungerande system och anläggningar som skyddsrum samt övriga skyddade utrymmen.

Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna

Krigsorganisering innebär att viktiga verksamheter ställs om från fredstida inriktning, reglering och organisering till höjd beredskap och inriktning på uppgifter som har betydelse för totalförsvaret. Kommunal hälso- och sjukvård och socialtjänst behöver vara en del av kommunens planering för vilken krigsorganisation som behöver finnas och hur den ska bemannas.

Bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld

Kommunal hälso- och sjukvård och socialtjänst behöver vara en del av kommunens planering för vilken krigsorganisation som behöver finnas och hur den ska bemannas.

Upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan

Försvarsviljan uppnås vid höjd beredskap genom att samla resurser och resurserna används för att stödja de viktigaste verksamheterna. Det civila försvaret ska kunna stå emot olika påverkanskampanjer från främmande makt.

Bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred, och med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser

Regeringen beslutar om höjd beredskap och meddelar beslutet genom radio och tv. Är läget riktigt allvarligt kan även beredskapslarm utlösas. Vid höjd beredskap kan regeringen fatta beslut om ett antal vilande så kallade fullmaktslagar ska börja användas. När beredskapslarm är utlöst börjar fullmaktslagarna gälla automatiskt. För kommunen innebär

en beredskapshöjning att särskilda åtgärder måste vidtas för att säkerställa att kommunen kan fullgöra sin uppgift i totalförsvaret.

Upprätta en nödvändig försörjning

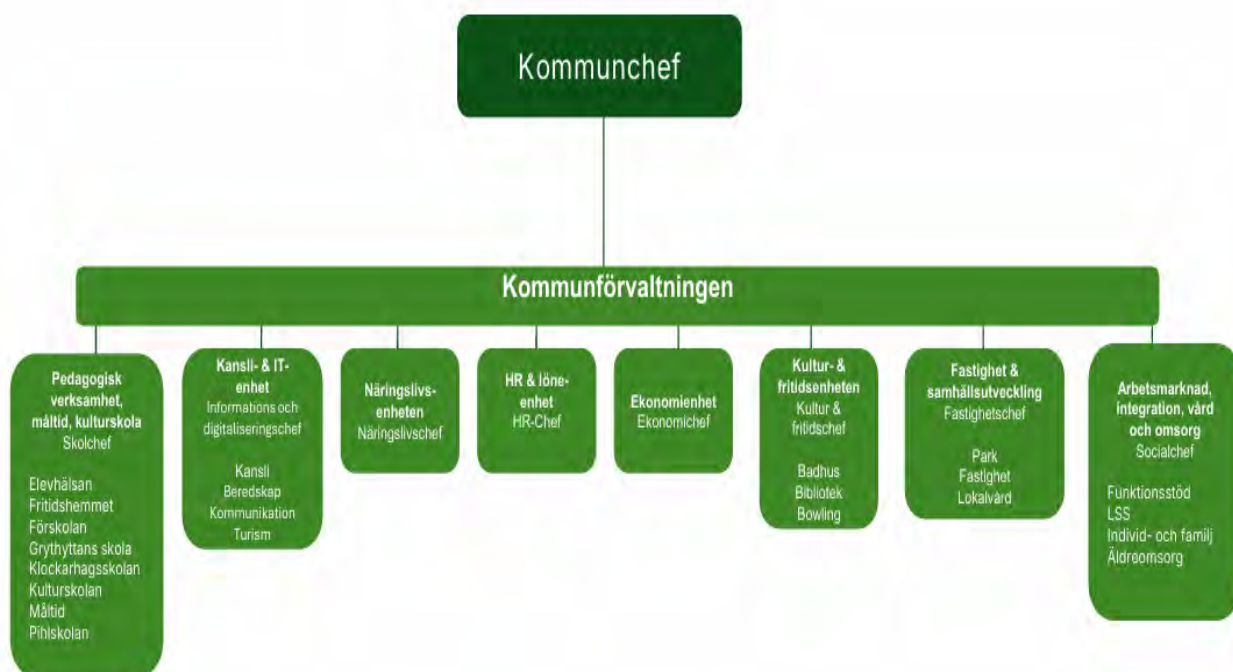
Kommunen behöver ha en beredskap för att de samhällsviktiga verksamheterna ska kunna fungera, så att invånarna har tillgång till nödvändiga varor och tjänster, även under höjd beredskap. För att kunna fortsätta bedriva samhällsviktig verksamhet, såsom vård, skola och barnomsorg, krävs bland annat tillgång till livsmedel, dricksvatten, el och drivmedel.

För att säkerställa en rättvis fördelning av varor och förnödenheter i bristsituationer kan ransonering införas. Det finns olika sätt för regeringen och myndigheter att hantera en bristsituation vid krigsfara eller i krig. Ransoneringslagen (1978:268) kan användas om det, till följd av en utomordentlig händelse, föreligger knapphet eller risk för knapphet inom Sverige på förnödenheter av vikt för försörjningen av varor och tjänster. Det är regeringen som beslutar om tillämpning av ransoneringslagen.

Sammanställning och organisationsskiss

Figur 1: Förvaltningens organisation i fredstid.

Krisledningsnämnden ansvarar för ledningen av kommunens verksamheter i händelse av en extraordinär händelse i fredstid. Kommunens befogenheter och organisation vid en sådan händelse regleras genom Lagen om extra ordinära händelser.

Figur2. Förvaltningens nyckelbefattningar i krigsorganisation vid höjd beredskap.

Vid höjd beredskap är det kommunstyrelsen som ansvarar för ledningen av den del av det civila försvaret som berör den verksamhet som kommunen ansvarar för. Till stöd för att lösa sitt uppdrag har kommunstyrelsen kommunförvaltningens organisation med nyckelbefattningar vilket är kommunens krigsorganisation vid höjd beredskap.

Vid högsta beredskap ska kommunen övergå till krigsorganisation.

Vård och omsorg-sjuksköterska, MAS, LSS personal.

Pedagogisk verksamhet - rektorer, pedagoger, lärare, måltidspersonal.

IT-enhet- it personal.

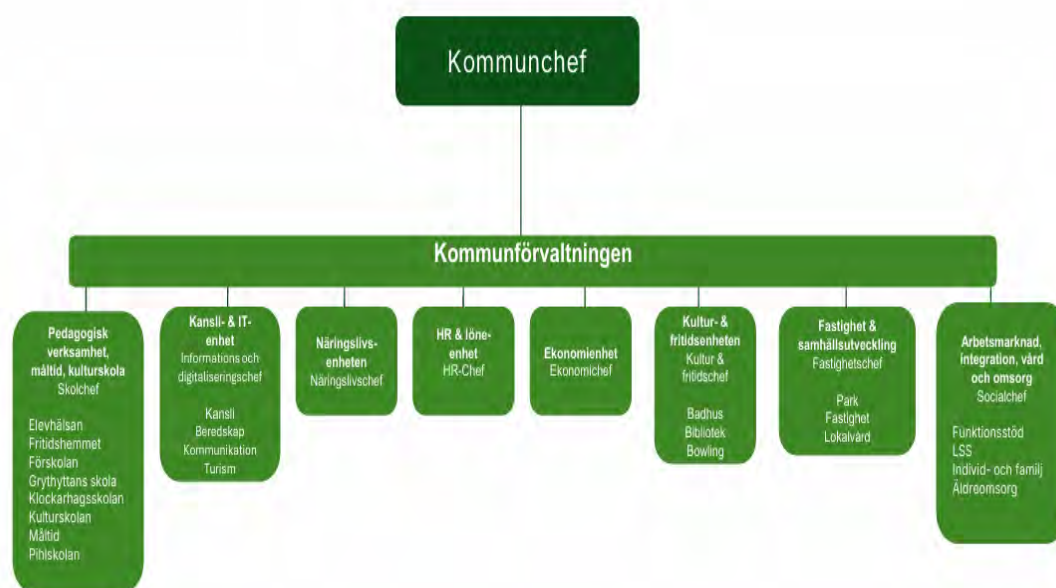
Kanslienhet- valsamordnare, registrator, kommunikatör.

Ekonomienheten-ekonomipersonal

HR-och löneenheten-lön-specialist.

Fastighetsenhet- fastighetspersonal.

Samhällsbyggnadsförvaltningen- personal dricksvattenförsörjning, personalavlopp.

Kommunförvaltningen omprioriterar resurser för att säkerställa personal inom vård och omsorg, förskola och skola, måltidsverksamhet, it, fastighet, kansli, ekonomi, HR och lön samt dricksvattenförsörjning.

4.1. Ansvar och roller

Under höjd beredskap är det kommunstyrelsen som ansvarar för ledningen av den del av det civila försvaret som berör den verksamhet som kommunen ansvarar för. Till stöd för att lösa sitt uppdrag har kommunstyrelsen kommunförvaltningens organisation med nyckelbefattningar vilket är kommunens krigsorganisation vid höjd beredskap.

Om högsta beredskap råder kan kommunstyrelsen med stöd av förfarandelagen fatta beslut i stället för fullmäktige i brådskande ärenden. Besluten ska anmälas till nästa sammanträde med fullmäktige.

Kommunstyrelsen får också fatta beslut med färre ledamöter (minst en tredjedel närvarande) än normalt och i vissa fall kan även ordföranden fatta beslut om kommunstyrelsen inte kan sammanträda. Ordförandebeslut ska anmälas till nästa styrelsesammanträde. I grunden gäller dock bestämmelserna i kommunallagen.

Den lag som reglerar hur kommunen ska styras är kommunallagen (2017:725), men i den finns inga särskilda regler om kommunens organisation och verksamhet under krig eller krigsfara.

Bestämmelser om kommunens organisation under dessa förhållanden finns i stället i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m. Om Sverige är i krig (eller vid beredskapslarm) blir bestämmelserna i förfarandelagen direkt tillämpliga, men regeringen kan fatta beslut om att hela eller delar av lagen ska tillämpas även vid krigsfara eller om det råder utomordentliga förhållanden som är föranledda av krig. När lagen tillämpas har den företräde framför andra bestämmelser i lag eller författning. Det innebär bland annat att kommunallagen, om det är nödvändigt, kan åsidosättas vid krig eller krigsfara.

När det gäller handläggning av ärenden hos kommunen tillämpas förvaltningslagen (2017:900) även under krigsförhållanden, men det finns vissa särskilda regler om ärendehandläggningen vid krig eller krigsfara i förfarandelagen som medger avsteg från förvaltningslagen.

Vid höjd beredskap ska kommuner och regioner vidta de särskilda åtgärder i fråga om planering och inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledighet för personal samt användning av

tillgängliga resurser som är nödvändiga för att kunna fullgöra sina uppgifter inom totalförsvaret under rådande förhållanden. Det framgår av 7 § lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap.

Kommunens skyldigheter när det gäller skolverksamhet vid höjd beredskap regleras i förordningen (191:1 195) om skolväsendet under krig och vid krigsfara m.m. I den står bland annat att kommunen i sin planläggning av utbildningsverksamheten under höjd beredskap ska samråda med Länsstyrelsen och Arbetsförmedlingen och att kommunen ska underrätta Länsstyrelsen om behovet av lokaler för skolverksamhet under höjd beredskap.

Inom de flesta kommunala verksamheter saknas särreglering för krigsförhållanden. Det innebär att kommunen generellt behöver förhålla sig till de författningar som reglerar deras verksamhetsområden normalt sett. Inom skolans område finns dock särskilda bestämmelser.

Vid höjd beredskap bidrar förskola och skola till att upprätthålla nödvändiga samhällsfunktioner. Utbildningen i kommunens förskola och fritidshem ska därför fortsätta att bedrivas i den utsträckning som förhållandena medger. Kommunen ska prioritera barn som har en vårdnadshavare som deltar i samhällsviktig verksamhet för att den samhällsviktiga verksamheten ska kunna upprätthållas.

Alla skolpliktiga barn som vistas i kommunen ska få utbildning och utgångspunkten är att de ordinarie reglerna i skolans författningar fortsätter att gälla även vid höjd beredskap, men vissa nödvändiga avvikelser i undervisningen får göras. När det gäller gymnasieskolan ska kommunen i den mån det är möjligt bedriva undervisning.

Kommunen är skyldig att ta emot de personer som omfattas av ett utrymningsbeslut, en skyldighet som bland annat regleras i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Den kommun som befolkningen lämnar på grund av utrymning är dock skyldig att i skäligen omfattning lämna hjälp till mottagarkommunen.

4.2. Aktivering

För att stärka Sveriges försvarsförmåga kan beredskapen i hela eller delar av landet höjas. Höjd beredskap är antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap. Är Sverige i krig råder högsta beredskap.

Regeringen beslutar om höjd beredskap och meddelar beslutet genom radio och tv. Är läget riktigt allvarligt kan även beredskapslarm utlösas. Vid höjd beredskap kan regeringen fatta beslut om ett antal vilande så kallade fullmaktslagar ska börja användas. När beredskapslarm är utlöst börjar fullmaktslagarna gälla automatiskt. För kommunen innebär en beredskapshöjning att särskilda åtgärder måste vidtas för att säkerställa att kommunen kan fullgöra sin uppgift i totalförsvaret.

4.3. Ledning

Hällefors kommun kommer vid höjd beredskap att leda sin krigsorganisation i den ordinarie krisledningslokalen.

Rapportering till länsstyrelsen samt övriga aktörer som är aktuella kommer att ske via Signe det krypterade signalskyddet.

4.4. Källor

MCF: Lista med de viktigaste samhällsfunktionerna-februari 2026

MSB: Metod för identifiering av samhällsviktig verksamhet-november
Försvarmakten, MSB: Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030

2026-06-16

§ 42 Beslut om yttrande angående medborgarförslag om lekutrustning i Grythyttans lekpark, dnr KS 26/00229

Beslutsunderlag

KS 26/00229-1 Medborgarförslag om lekutrustning i Grythyttans lekpark

KS 26/00229-2 Protokollsutdrag KF 2026-02-24 §31

KS 26/00229-3 Protokollsutdrag KS 2026-03-24 §35

Ärendet

I medborgarförslaget som remitterades till förvaltningen 2026-03-24 önskas en uppdatering av lekutrustningen i Grythyttans lekpark. Det önskas lekutrustning anpassad för de yngre barnen i stället för den klätterställning som står på plats idag. Denna klätterställning är som skrivet i medborgarförslaget gammal och sliten. Lekplatsen används flitigt av kringboende i Grythyttan.

Förvaltningen har besiktat lekplatsen regelbundet och den nämnda klätterställningen har haft fel som åtgärdats efter besiktning. Denna klätterställning samlar dock på sig fler och fler fel och därför vore det mest säkra vara att riva denna och ersätta med nya lekredskap. En klätterställning för äldre barn finns på lekplatsen idag så en ny stor klätterställning är inget behov förvaltningen ser. En plats för yngre barn så som medborgarförslaget nämner ligger i linje med förvaltningens tankar om hur lekplatsen kan utformas. I dagsläget är det osäkert vad som får plats i parkens budget för 2026 men detta kan ligga med i planeringen för 2027.

Förvaltningens förslag på åtgärder i Grythyttans lekpark:

2026: Rivning av klätterställning.

Eventuellt inköp och utplacering av mindre lekhus eller liknande.

Nyplantering av rumsskapande växtlighet (Höstplantering). Växter från Sommartorget i Hällefors centrum kan användas här.

2027: Investering i ny lekutrustning efter kartläggning och eventuell medborgardialog. Med mål att skapa lekvärde på lekplatsen.

Barnrättsperspektiv

Detta är den enda lekplats kommunen förvaltar i Grythyttans tätort. En dialog med de närboende barn och vuxna kan genomföras för att se hur man kan utveckla platsen på bästa sätt. I detta arbete tas Barnkonventionens artikel 12 *"Barnets rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör hen. När*

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2026-06-16

åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.” i beaktande.

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

- Riva den klätterställning som är i dåligt skick snarast.
- Eventuellt beställa och montera mindre lekredskap om parkbudget tillåter. Växter som står på Hällefors sommartorg kan planteras i höst för att skapa mer rumslig växtlighet.
- Kartläggning genomförs genom eventuell medborgardialog med barn och vuxna i närområdet. För att sedan se hur vi kan utveckla platsen vidare 2027.

Vid allmänna utskottets behandling av ärendet föredrar parkchef Linnea Hansen.

Susanne Grundström (S) föreslår att allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen att besluta att:

Riva den klätterställning som är i dåligt skick snarast.

Beställa och montera lekredskap i den takt som parkbudget tillåter.

Kartläggning genomförs genom medborgardialog med barn och vuxna i närområdet för att sedan se hur vi kan utveckla platsen vidare 2027.

Ordförande Cecilia Albertsson (M) ställer förvaltningens förslag mot Susanne Grundströms (S) förslag under proposition och finner att allmänna utskottet bifaller Susanne Grundströms (S) förslag.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen att besluta

Riva den klätterställning som är i dåligt skick snarast.

Beställa och montera lekredskap i den takt som parkbudget tillåter.

Kartläggning genomförs genom medborgardialog med barn och vuxna i närområdet för att sedan se hur vi kan utveckla platsen vidare 2027.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

HÄLLEFORS
KOMMUN

MEDBORGARFÖRSLAG

Datum: 10/2-2026

Mitt medborgarförslag:

Uppdatering på lekutrustning
i Grythyttans lekpark. Finns inget
för dem mindre att klattra i.
den som står i mitten, klätterställning
är fel anmald flera år pga rötter/osäker.
Men inget görs. Den bör bytas ut
till något likvärdigt men i nyskick!

Min motivering:

(Varför förslaget ska genomföras och hur det ska kunna ske)

Seöker netskäl och lekplatsen
används flitigt av boende,
förskola och skola.

Namn: Kristina Hedlund

Adress: Badu 15 71260 Gryt Hyttan

Telenr: 0705669292

Underskrift:

Du kan lämna eller skicka in ditt medborgarförslag till Hällefors kommun, kommunsekreteraren, 712 83 Hällefors eller lämna det direkt på ett sammanträde med kommunfullmäktige.

2026-06-16

§ 43 Beslut om yttrande medborgarförslag om omklädningshytt vid Grythyttans badstrand, dnr KS 26/00230

Beslutsunderlag

KS 26/00230-2 Protokollsutdrag KF 2026-02-24 §32

KS 26/00230-3 Protokollsutdrag KS 2026-03-24 §36

KS 26/00230-1 Medborgarförslag om omklädningshytt vid
Grythyttans badstrand

Ärendet

2026-03-24 gavs kommunförvaltningen i uppdrag att utreda
medborgarförslag angående omklädningshytt vid Grythyttans
badplats.

I medborgarförslaget önskas en omklädningshytt för de besökande på
badplatsen.

Förvaltningen ser att en omklädningshytt skulle vara ett bra tillskott på
badplatsen då toaletten främst ska vara till för toalettbesök. Finns
utrymme kvar i parkenhetens budget under senare delen av 2026 kan
det vara aktuellt att ändå bygga en omklädningshytt. Finns inget
utrymme under 2026 kan detta vara aktuellt till våren 2027.
Under våren 2026 installeras en handikappanpassad toalett på
Grythyttans badplats i samband med installation av nya bryggor och
badramp. Förvaltningen ser därför inte något behov av att bygga en ny
omklädningshytt i nuläget då denna toalett också kan användas för att
byta om i.

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i
kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Den toalett som installerats i maj 2026 kan användas som
omklädningsrum.

Om budget tillåter byggs en omklädningshytt under hösten 2026.

Planering för bygge av omklädningshytt läggs in i planeringen för
våren 2027.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2026-06-16

Vid allmänna utskottets behandling av ärendet föredrar parkchef Linnea Hansen.

Susanne Grundström (S) yrkar att punkt 2 i förvaltningens förslag till beslut stryks.

Ordförande Cecilia Albertsson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag till beslut med Susanne Grundströms (S) yrkande under proposition och finner att allmänna utskottet bifaller förvaltningens förslag till beslut med Susanne Grundströms (S) yrkande.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen att besluta

Den toalett som installerats i maj 2026 kan användas som omklädningsrum.

Planering för bygge av omklädningshytt läggs in i planeringen för våren 2027.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

HÄLLEFORS
KOMMUN

MEDBORGARFÖRSLAG

Datum: 10/2-2026

Mitt medborgarförslag:

Vi önskar att få en omklädnings-
hytt, till Grythyttans Badstrand.
Fanns förr.
Många använder stranden.

Min motivering:

(Varför förslaget ska genomföras och hur det ska kunna ske)

För den används flitigt av både
boende och folk utifrån på sommartid.
Det finns ju i sängen.
Så borde ju gå att ordna här med.
Är ju en engångskostnad plus minimalt
underhåll.

Namn: Kristina Hedlund

Adress: Badv. 15 71260 Grythyttan

Telenr: 0705669292

Underskrift:

Du kan lämna eller skicka in ditt medborgarförslag till Hällefors kommun, kommunsekreteraren, 712 83 Hällefors eller lämna det direkt på ett sammanträde med kommunfullmäktige.

2026-06-16

§ 44 Beslut om svar på medborgarförslag tillgång till Lindholmstorpet för campare, dnr KS 25/00167

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens beslut 2025-11-18 § 186

Medborgarförslag om tillgång till Lindholmstorpet för campare, daterat 2025-08-18

Minnesanteckningar fullmäktigeberedning Lindholmstorpet, 2026-02-12

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2025-11-18 § 186 att medborgarförslag om tillgång till Lindholmstorpet för campare skulle skickas till kommunförvaltningen för beredning med inspel från kommunfullmäktigeberedningen Lindholmstorpet.

I grönplanen för Hällefors och Grythyttan, som gäller till och med 2030, beskrivs Lindholmstorpet som det grönområde som flest invånare vill att kommunen satsar på och där målsättningen är att Lindholmstorpet ska vara inbjudande för hela familjen och att åtgärder som bidrar till att bevara och stärka områdets natur- och kulturvärden ska prioriteras. Fullmäktigeberedningens inspel avseende medborgarförslaget är att ställplatsen inte bör utvecklas mer än vad som finns idag.

Nyligen har ett hyresavtal tecknats med en aktör som kommer att driva café i torpet vilket inte är förenligt med att ge andra personer tillgång till lokalerna.

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Avslå medborgarförslag om tillgång till Lindholmstorpet för campare.

Vid allmänna utskottets behandling av ärendet föredrar verksamhetschef fastighet och samhällsutveckling.

Ordförande Cecilia Albertsson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag till beslut under proposition och finner att allmänna utskottet bifaller förslaget.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2026-06-16

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen

Avslå medborgarförslag om tillgång till Lindholmstorpet för campare.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Mitt medborgarförslag:

Finns en "ställplats" vid Lindholmstorp med ett bord och papperskorg.

Varför inte göra så att de som ställer sig där med husbil, husvagn kan få tillgång till Lindholmstorp. Där finns toa: ett kök och skulle göra det mera attraktivt, att stanna till i Hällefors

Min motivering:

(Varför förslaget ska genomföras och hur det ska kunna ske)

De skulle kunna "köpa" en, förslagsvis, tagg på turistpyran/biblioteket.

Taggen gäller dygn och man kan bara "köpa" 2 dygn.

Det skulle göra att "ställplatsen" blir mera attraktiv i en fin miljö och kanske fler skulle stanna till i Hällefors.

Namn: Erastin Andersson

Adress: Billeker 14

Telnr: 073-7646804

Underskrift: Erastin Andersson

Du kan lämna eller skicka in ditt medborgarförslag till Hällefors kommun, kommunsekreteraren, 712 83 Hällefors eller lämna det direkt på ett sammanträde med kommunfullmäktige.

Sara Beya
Kommunstrateg
Hällefors kommun

Härmed avsäger jag mina uppdrag i kommunen:

- Ordinarie ledamot i Kommunstyrelsen
- Ordinarie ledamot i Kommunfullmäktige
- Ordinarie ledamot i Valberedningen
- Esättare i Valfärdsutskottet
- Ersättare i Hopajola
- Ersättare i Region Örebro läns specifika samverkansråd – social
välfärd samt vård
- Gruppledare i Grythyttelistan

Grythyttan måndag 17 juni 2026

Wilhelm Tham